

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE MIASKÓW KOŚCIELNY
NA LATA 2022-2024**

Miastków Kościelny, 2022 r.

Spis treści

WPROWADZENIE	3
I. PODSTAWA PRAWNA	4
II. ADRESACI PROGRAMU.....	5
III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE MIASTKÓW KOŚCIELNY.....	5
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY	6
1.1. DANE OGÓLNE	6
1.2. DEMOGRAFIA	7
1.3. SYTUACJA NA RYNKU PRACY.....	8
1.4. PRZESTĘPCZOŚĆ I DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE	10
2. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO	11
2.1. JEDNOSTKI WSPARCIA Z TERENU GMINY	11
2.2. JEDNOSTKI WSPARCIA SPOZA GMINY	26
5. ANALIZA SWOT.....	36
6. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEGO PROGRAMU	42
IV. DZIAŁANIA PROGRAMOWE	43
1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU	43
2. CELE OPERACYJNE PROGRAMU I DZIAŁANIA	43
V. REALIZACJA PROGRAMU.....	50
VI. FINANSOWANIE	50
VII. MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ	50

WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym zapewniającym prawidłowy rozwój wszystkich jej członków, w szczególności dzieci. Niestety szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne, zagraża odpowiedniemu funkcjonowaniu rodziny. Ich oddziaływanie czyni rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Wśród powodów mających wpływ na dezintegrację rodziny wymienić należy: niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, karalność sądową, znęcanie się nad dzieckiem, przejmowanie nawyków z pokolenia na pokolenie. Często niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą.

Obowiązkiem gminy jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Szukając prób pomocy dziecku uwagę należy skupić nie tylko na jego problemach, ale także na problemach całej rodziny, bo w dezintegracji rodziny tkwi źródło sieroctwa społecznego. Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. W celu ochrony dzieci i ich rodzin współpracować muszą instytucje, w tym ośrodek pomocy społecznej, urząd gminy, placówki oświatowe, policja, sądy, kościoły, podmioty lecznicze, ale także środowisko lokalne, w tym sąsiedzkie. Różnorakie formy wsparcia nie powinny zastępować i wyręczać rodziny w wypełnianiu jej roli, ale wspierać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie powinno być wczesne oraz mieć charakter profilaktyczny, a główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Priorytetem jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży, kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem oraz wspieranie rodziny w odbudowaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem.

Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających rodzinę jest formą najbardziej optymalną i skuteczną. Praca z rodziną biologiczną, w przypadku gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są ze względów społecznych, ale także ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej

lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Do zadań własnych gminy należy m. in. opracowanie i realizacja 3-letniego programu wspierania rodziny.

Niniejszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Miastków Kościelny został opracowany na lata 2022-2024, a w ramach diagnozy analizie poddano dane z lat 2018-2020. Program jest zgodny z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.).

I. PODSTAWA PRAWNA

Program Wspierania Rodziny w Gminie Miastków Kościelny na lata 2022-2024 będzie realizowany m. in. w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz 821 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1826 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r, o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744);
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2021 r. poz. 1915);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miastków Kościelny na lata 2020-2029 (Załącznik do Uchwały Nr XXIV/112/2020 Rady Gminy Miastków Kościelny z dnia 26 maja 2020 r.).

II. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miastków Kościelny na lata 2022-2024 są rodziny zamieszkujące teren gminy Miastków Kościelny, w szczególności rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym oraz rodziny wymagające wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych.

Program kierowany jest głównie do: rodzin niepełnych, rodzin wielodzietnych, rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem, małoletnich matek, rodzin zmagających się z trudnościami wychowywania dzieci, rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka.

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE MIASTKÓW KOŚCIELNY

Diagnoza sytuacji rodziny i dziecka w gminie Miastków Kościelny została oparta na źródłach pozyskanych z instytucji działających na terenie gminy bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców oraz analizie ankiet skierowanych do środowiska lokalnego.

Do analizy przedłożono 64 anonimowo wypełnionych ankiet skierowanych do mieszkańców gminy. Wśród respondentów ankiet było 61% kobiet i 39% mężczyzn.

Dominujące grupy respondentów stanowiły osoby w przedziale wiekowym 36-45 lat (25%) oraz 46-55 lat (23%), a następnie grupy osób w wieku 26-35 lat (20%), 20-25 lat (14%) i 56-65 lat (11%). Znacznie mniejszy odsetek spośród respondentów stanowiły grupy osób w wieku poniżej 20 lat (5%) oraz powyżej 65 lat (2%).

Biorąc pod uwagę czas zamieszkiwania w gminie, to 70% wszystkich respondentów ankiety mieszka na terenie gminy Miastków Kościelny od urodzenia, a ex aequo po 8% zamieszkuje w gminie od 16 do 20 lat i powyżej 20 lat. 5% ankietowanych są mieszkańcami gminy krócej niż 5 lat, 6% od 6 do 10 lat, a 3% od 11 do 15 lat. Analizując poziom wykształcenia uczestników badania, to równo po 38% spośród nich posiadało wykształcenie wyższe bądź średnie, mniej liczną grupę stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym, tj. 23%, zaś 1 osoba zadeklarowała wykształcenie podstawowe.

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy rodzin i dzieci w gminie Miastków Kościelny” w opinii mieszkańców

Liczba ankietowanych	Płeć	Grupa wiekowa	Czas zamieszkiwania w gminie	Wykształcenie
	kobiety 61%	poniżej 20 lat 5%	od urodzenia 70%	podstawowe 1%
		20-25 lat 14%	do 5 lat 5%	zasadnicze

64		26-35 lat 20%	od 6 do 10 lat 6%	zawodowe 23%
				średnie 38%
	mężczyźni 39%	36-45 lat 25%	od 11 do 15 lat 3%	wyższe 38%
		46-55 lat 23%	od 16 do 20 lat 8%	
		56-65 lat 11%	powyżej 20 lat 8%	
	powyżej 65 lat 2%			

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

1.1. DANE OGÓLNE

Gmina Miastków Kościelny leży w północno – wschodniej części powiatu garwolińskiego w województwie mazowieckim. Wśród 14 gmin powiatu garwolińskiego zajmuje 12 lokatę pod względem liczby ludności i 9 lokatę pod względem powierzchni. W latach 1975-1998 gmina pod względem administracyjnym należała do dawnego województwa siedleckiego. Graniczy z 5 gminami: od północy z gminą wiejską Borowie (powiat garwoliński), od południa z gminą wiejsko – miejską Żelechów (powiat garwoliński), od zachodu z gminą wiejską Górzno (powiat garwoliński), od wschodu z gminą wiejską Stoczek Łukowski (powiat łukowski i województwo lubelskie) oraz z gminą wiejską Wola Mysłowska (powiat łukowski i województwo lubelskie).

Gmina zajmuje obszar 85,24 km², co stanowi około 6,64 % ogólnej powierzchni powiatu garwolińskiego. W skład gminy wchodzi 16 miejscowości: Miastków Kościelny, Brzegi, Glinki, Kujawy, Kruszówka, Oziemkówka, Przykory, Ryczyska, Stary Miastków, Wola Miastkowska, Zabruzdy – Kolonia, Zasiadały, Zgórze, Zwola, Zwola Poduchowna.

78,4 % powierzchni gminy zajmują użytki rolne, 19,6 % stanowią grunty leśne, 2% - grunty zabudowane i zurbanizowane. Miastków Kościelny jest gminą typowo rolniczą. Rolnictwem w ramach własnego gospodarstwa zajmuje się około 70% pracujących. Około 20% ludności pracuje dodatkowo w usługach lub przemyśle, a około 10% pracuje wyłącznie poza rolnictwem.

Jakość życia mieszkańców gminy nie odbiega od warunków występujących w innych gminach rolniczych województwa mazowieckiego. Gmina posiada dobry układ komunikacyjny. Jako dobre należy uznać warunki zasilania energetycznego. Na terenie gminy nie funkcjonują większe zakłady przemysłowe. Mieszkańcy dojeżdżają do pracy do większych miast, np. Garwolina, Warszawy.

Biorąc pod uwagę sytuację mieszkaniową w gminie Miastków Kościelny, posiada ona korzystniejsze niż w całym powiecie garwolińskim wskaźniki zagęszczenia mieszkań i tak na jedną

izbę przypada 0,78 osoby. W przeliczeniu na metry na jedną osobę przypada 30,6 m², przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania to 94,5 m². Wysoki odsetek budynków mieszkalnych, bo 24% stanowią mieszkania wybudowane przed 1945 rokiem, a więc są stare i często wymagające remontu lub gruntowej modernizacji. Poziom wyposażenia mieszkań w podstawowe instalacje i urządzenia plasuje się na średnim poziomie w powiecie garwolińskim.

Sieć wodociągowa w gminie Miastków Kościelny jest dobrze rozwinięta i zaspokaja potrzeby mieszkańców. W 2007 r. zakończyła się inwestycja polegająca na budowie oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej w Miastkowie Kościelnym. Obecnie łączna długość sieci kanalizacyjnej wynosi 33,06 km², a do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania prowadzi 481 przyłączy. Z sieci kanalizacyjnej korzysta około 40% mieszkańców gminy (stan na 2017 r. wg GUS). Ponadto gmina w 2012 r. wybudowała 64 przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków oraz w 2015 r. – 145. W gminie istnieje także sieć gazowa. Korzysta z niej 18% mieszkańców ze wsi: Miastków Kościelny, Glinki, Przykory, Zgórze, Oziemkówka, Stary Miastków i Zwola.

Na terenie gminy funkcjonują trzy Publiczne Szkoły Podstawowe: w Miastkowie Kościelnym, w Zgórzu i w Zwoli, Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Brzegach oraz Publiczne Przedszkole w Miastkowie Kościelnym. Od 2019 r. działa nowoczesny żłobek.

Priorytetem dla władz gminy jest unowocześnienie istniejącej bazy edukacyjnej oraz rozwój infrastruktury sportowej. Został wybudowany kompleks boisk sportowych „Orlik”, unowocześnione zostało boisko klubu sportowego „Wilga”. Przy wszystkich szkołach funkcjonują place zabaw, a przy niektórych siłownie zewnętrzne.

W gminie nie funkcjonuje Dom Kultury. Jego funkcję spełnia Gminna Biblioteka Publiczna w Miastkowie Kościelnym.

Zadania ochrony zdrowia w gminie realizuje Samodzielny Publiczny Ośrodek Zdrowia w Miastkowie Kościelnym. Na terenie gminy funkcjonuje 1 apteka.

1.2. DEMOGRAFIA

Według danych na dzień 31 grudnia 2020 r. gminę Miastków Kościelny zamieszkiwało 4842 mieszkańców, z czego 51,1% stanowili mężczyźni, a 48,9% kobiety. Liczbę mieszkańców w poszczególnych latach przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 2. Liczba mieszkańców gminy w podziale na dorosłych i dzieci w latach 2018-2020

Rok	2018	2019	2020
Liczba mieszkańców	4908	4871	4842
Liczba dzieci do 18 r. ż.	1082	1075	1090

Dane Urzędu Gminy Miastków Kościelny – Rejestr mieszkańców

Tabela 3. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2018-2020

Zakres danych	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	1022	1033	1024
Udział w liczbie mieszkańców	20,8%	21,2%	21,2%
Liczba osób w wieku produkcyjnym	3019	2973	2965
Udział w liczbie mieszkańców	61,5%	61,1%	61,2%
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	867	865	853
Udział w liczbie mieszkańców	17,7%	17,7%	17,6%
Liczba mieszkańców ogółem	4908	4871	4842

Dane Urzędu Gminy Miastków Kościelny – Rejestr mieszkańców

W analizowanym okresie ogólna liczba ludności gminy systematycznie spadała. Nie odnotowano w ostatnich trzech latach znaczących spadków lub wzrostów w obrębie liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym. Udział dzieci i młodzieży w ogólnej liczbie ludności gminy wynosił w 2018 r. 20,8%, zaś w roku 2019 i 2020 – 21,2%. Udział osób w wieku produkcyjnym wynosił odpowiednio: 61,5%, 61,1% i 61,2%, zaś w wieku poprodukcyjnym – 17,7% w roku 2018 i 2019 oraz 17,6% w 2020 r. Na sytuację demograficzną ma wpływ przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów. Dane w tym zakresie odnoszące się do gminy Miastków Kościelny obrazuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 4. Przyrost naturalny ludności gminy w latach 2018-2020

Zakres danych	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba urodzeń	81	48	58
Liczba zgonów	52	68	73
Przyrost naturalny	+ 29	- 20	- 15

Dane Urzędu Gminy Miastków Kościelny – Rejestr mieszkańców

W roku 2018 odnotowano w gminie 81 urodzeń, zaś liczba zgonów wyniosła 52, co dało dodatni przyrost naturalny. Jednak latach 2019-2020 urodziło się znacznie mniej dzieci i liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń - przyrost naturalny był więc ujemny.

1.3. SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Bezrobocie jest nie tylko problemem społecznym, ale leży u podstaw wielu innych kwestii. Szczególnie długotrwałe bezrobocie związane jest z obniżeniem standardu życia materialnego zarówno samego bezrobotnego, ale i całej rodziny. Może doprowadzić do ubóstwa, a to z kolei często

ma wpływ na kondycję psychiczną osób dotkniętych tym problemem, przyczynia się do rozpadu rodziny, izolacji społecznej.

Tabela 5. Stan bezrobocia w gminie w latach 2018-2020

Zakres danych		2018 r.	2019 r.	2020 r.
Czas pozostawania bez pracy (w miesiącach)	do 1	21	23	17
	1-3	15	25	21
	3-6	27	29	15
	6-12	27	29	29
	12-24	25	17	37
	pow. 24	43	31	30
Wiek (w latach)	18-24	37	30	28
	25-34	41	41	43
	35-44	32	36	34
	45-54	25	18	20
	55-59	12	17	12
	60 lat i więcej	11	12	12
Wykształcenie	wyższe	10	11	7
	policealne i średnie zawodowe / branżowe	41	37	37
	średnie ogólnokształcące	12	14	12
	zasadnicze zawodowe / branżowe	55	53	52
	gimnazjalne / podstawowe i poniżej	40	39	41
Ogółem		158	154	149

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Garwolinie

Powyższe dane wskazują, że w latach 2018-2020 liczba osób bezrobotnych w gminie utrzymywała się na zbliżonym poziomie: 158 osób na koniec 2018 roku, o 4 osoby mniej na koniec roku następnego i 149 osób na koniec 2020 roku. Najliczniejszą grupą są osoby w wieku młodym, tj.: 18-44 lat z wykształceniem zasadniczym zawodowym / branżowym.

Tabela 6. Podział osób bezrobotnych w gminie w latach 2018-2020 ze względu na wiek

Zakres danych	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba bezrobotnych w gminie, w tym:	158	154	149
Kobiety	61	71	64
<i>udział w % w ogólnej liczbie bezrobotnych</i>	<i>38,6 %</i>	<i>46,1 %</i>	<i>42,9 %</i>
Mężczyźni	97	83	85
<i>udział w % w ogólnej liczbie bezrobotnych</i>	<i>61,4 %</i>	<i>53,9 %</i>	<i>57,1 %</i>

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Garwolinie

W analizowanym okresie wśród osób pozostających bez pracy większość stanowili mężczyźni – 61,4 % wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy na koniec 2018 roku, 53,9 % na koniec 2019 roku oraz 57,1 % na koniec 2020 roku. Niepokojący jest fakt, iż częstymi powodami bezrobocia w naszej gminie są: niechęć do pracy oraz uzależnienia. Powyższe zostało potwierdzone wynikami badania ankietowego wśród mieszkańców gminy przeprowadzonego przez Urząd Gminy w 2020 r. dla potrzeb opracowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miastków Kościelny na lata 2020-2029.

1.4. PRZESTĘPCZOŚĆ I DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE

Za bezpieczeństwo mieszkańców gminy Miastków Kościelny odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Garwolinie. Posterunek Policji w Miastkowie Kościelnym realizuje zadania w zakresie stworzenia bezpiecznego otoczenia mieszkańcom lokalnej społeczności. Współpracuje z jednostkami zajmującymi się działaniami na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie. Wspólnie z tymi jednostkami realizuje działania profilaktyczne.

Według danych Posterunku Policji w Miastkowie Kościelnym w 2018 r. odnotowano 30 przestępstw i 418 wykroczeń, w 2019 r. - 26 przestępstw i 353 wykroczeń oraz w 2020 r. – 28 przestępstw i 252 wykroczenia. Dane te wskazują tendencję spadkową w liczbie popełnionych czynów karalnych, których rodzaje obrazują 2 tabele przedstawione poniżej.

Tabela 7. Przestępstwa odnotowane na terenie gminy w latach 2018-2020

Rodzaj przestępstwa	Liczba przestępstw		
	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Kierowanie pojazdami w stanie nietrzeźwości	2	2	6
Niezastosowanie się do zakazów sądu	1	1	1
Znęcanie się nad osobą	3	3	4
Niealimentacja	5	3	7
Kradzież i kradzież z włamaniem	7	4	1
Rozbój	4	-	-
Bójka, pobicie	2	2	-
Groźby karalne	1	2	1
Wymuszenie	1	-	-
Oszustwo, w tym komputerowe	-	3	1
Wypadek drogowy	-	3	1
Mir domowy	1	-	2
Znieważenie	1	1	-
Fałszowanie materialne	1	2	-
Uszkodzenie mienia	1	-	-
Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	-	-	4
Ogółem	30	26	28

Dane Posterunku Policji w Miastkowie Kościelnym

Tabela 8. Wykroczenia odnotowane na terenie gminy w latach 2018-2020

Wykroczenie przeciwko:	Liczba przestępstw		
	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Spokojowi publicznemu	74	32	12
Bezpieczeństwu osób i mienia	2	-	-
Bezpieczeństwu w komunikacji	133	141	104
Bezpieczeństwu w mieniu	6	1	1
Obyczajowości publicznej	23	20	16

Urządzeniom użytku publicznego	60	50	7
Przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości	67	36	43
Innym przepisom	53	73	69
Ogółem	418	353	252

Dane Posterunku Policji w Miastkowie Kościelnym

Policja w analizowanym okresie realizowała szereg programów, m. in.: „Razem bezpieczniej”, „Bezpieczny Senior”, „Dzielnicowy bliżej nas”, Przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, „Niebieski tydzień”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne wakacje”, „NURD”.

Według danych Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Garwolinie wykonującej orzeczenia sądowe w sprawach karnych, rodzinnych i nieletnich na koniec 2020 r. nadzorem kuratora rodzinnego objętych było:

- 1 osoba nieletnia,
- w sprawach opiekuńczych w 7 rodzinach – 8 osób dorosłych i 10 dzieci,
- 3 osoby zobowiązane do leczenia odwykowego.

Pod nadzorem kuratora dla dorosłych przebywało 7 osób.

2. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO

Mieszkańcy gminy Miastków Kościelny oprócz podmiotów działających lokalnie, mogą korzystać ze wsparcia instytucji ponadlokalnych, regionalnych i ogólnopolskich.

2.1. JEDNOSTKI WSPARCIA Z TERENU GMINY

Pomoc społeczną rodzinie i dziecku w gminie świadczy **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym**. Jednostka ta realizuje zadania wynikające m. in. z takich aktów prawnych, jak: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawa o karcie dużej rodziny, ustawa o systemie oświaty (w przedmiocie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie naszej gminy).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym na świadczenia z pomocy społecznej w latach 2018-2020 przeznaczył środki finansowe z budżetu państwa i gminy, które przedstawiono poniżej:

Tabela 9. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2018-2020 – pomoc społeczna

Rodzaje świadczeń	Wydatki podane w zaokrągleniu do 1 zł		
	2018 r.	2019 r.	2020 r.
ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ			

Zasiłki stałe, w tym:	39 584,00	49 552,00	55 273,00
<i>budżet państwa</i>	39 584,00	49 552,00	55 273,00
<i>budżet gminy</i>	0	0	0
Zasiłki okresowe, w tym:	5 784,00	3 911,00	4 882,00
<i>budżet państwa</i>	1 000,00	1 000,00	1 000,00
<i>budżet gminy</i>	4 784,00	2 911,00	3 882,00
Zasiłki celowe razem z zasiłkami z programu „Posiłek w szkole i w domu”, w tym:	24 700,00	26 009,00	43 420,00
<i>budżet państwa (tylko z ww. programu)</i>	0	0	12 013,00
<i>budżet gminy</i>	24 700,00	26 009,00	31 407,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne (ZUS), w tym:	3 563,00	4 460,00	4 974,00
<i>budżet państwa</i>	3 563,00	4 460,00	4 974,00
<i>budżet gminy</i>	0	0	0
Dożywianie, w tym:	60 935,00	43 845,00	16 788,00
<i>budżet państwa</i>	40 997,00	28 629,00	11 247,00
<i>budżet gminy</i>	19 938,00	15 216,00	5 531,00
Domy pomocy społecznej, w tym:	180 753,00	187 658,00	182 101,00
<i>budżet państwa</i>	0	0	0
<i>budżet gminy</i>	180 753,00	187 658,00	182 101,00
Schronienie dla osób bezdomnych, w tym:	0	0	714,00
<i>budżet państwa</i>			0
<i>budżet gminy</i>			714,00
Usługi opiekuńcze, w tym:	5 548,00	0	0
<i>budżet państwa</i>	0		
<i>budżet gminy</i>	5 548,00		

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin		
	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Ubóstwo	38	38	42
Bezdomność	0	0	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	5	5	6
Bezrobocie	19	21	28
Niepełnosprawność	23	18	18
Długotrwała lub ciężka choroba	20	24	23
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:	21	20	19
rodziny niepełne	9	7	10
rodziny wielodzietne	6	8	5
Przemoc w rodzinie	0	2	1
Alkoholizm	14	17	17
Zdarzenie losowe	0	1	0
<i>Dane nie podlegają sumowaniu, bowiem w niektórych rodzinach wystąpił więcej niż jeden powód przyznania pomocy.</i>			

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

Najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy społecznej w gminie oprócz ubóstwa była długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność. Dużą grupę rodzin stanowiły rodziny z

bezradnościami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, a także rodziny borykające się z problemem bezrobocia. Następnym częstym powodem wsparcia rodzin był alkoholizm.

Poniżej zamieszczono dane liczbowe dotyczące beneficjentów objętych przez GOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w analizowanym okresie.

Tabela 11. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020

Zakres danych	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba rodzin – wydana decyzja przyznająca świadczenie z zakresu pomocy społecznej bez rodzin, którzy zostali objęci wsparciem wyłącznie w formie pracy socjalnej	57	58	56
Liczba osób w rodzinach	211	216	185
Udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	4,3%	4,4%	3,8%

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2018-2020 utrzymywała się na zbliżonym poziomie. Analogicznie wyglądała sytuacja, jeśli chodzi o udział beneficjentów pomocy społecznej w ogóle mieszkańców gminy – najmniejszy wystąpił w roku 2020 – 3,8%. Oprócz rodzin ujętych w powyższej tabeli ze wsparcia GOPS korzystają również rodziny, u których prowadzona była wyłącznie praca socjalna (bez przyznania świadczenia). Na koniec 2020 roku takich rodzin było 12.

Dane dotyczące form wsparcia udzielonego mieszkańcom gminy w latach 2018-2020 przedstawia kolejna tabela.

Tabela 12. Rodzaje wsparcia udzielonego przez GOPS w latach 2018-2020

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie			Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinie		
	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Świadczenia przyznane, w tym:	115	115	112	57	58	56	211	216	185
pieniężne	27	35	48	27	35	48	62	95	152
niepieniężne	88	80	64	37	36	28	180	180	135
Pomoc w postaci pracy socjalnej, w tym:	x	x	x	54	57	67	199	199	203
wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	x	x	7	5	12	15	9	24
Posiłek	88	80	63	37	36	27	180	180	134
Schronienie	0	0	1	0	0	1	0	0	1
Usługi opiekuńcze	1	0	0	1	0	0	1	0	0
Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	7	7	7	7	7	7	7	7	7

Dane nie podlegają sumowaniu, bowiem niektóre rodziny otrzymały więcej niż jedną formę wsparcia.

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

W latach 2018-2020 najważniejszą formę wsparcia GOPS stanowiła praca socjalna. Praca socjalna była świadczona przez pracowników socjalnych i polegała m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, podejmowaniu działań zmierzających do likwidacji w rodzinach bezrobocia, bezradności, problemów wychowawczych, zdrowotnych (w tym uzależnień), świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z podmiotami pomocy społecznej. Beneficjenci GOPS byli mobilizowani do działania na rzecz poprawy ich funkcjonowania w środowisku społecznym, co w efekcie końcowym przy współdziałaniu pracownika i podopiecznego miało doprowadzić do usamodzielnienia osoby. Praca socjalna z klientami pomocy społecznej miała charakter przede wszystkim motywacyjny, wspierający oraz aktywizujący. Pracownicy GOPS wskazywali także dane kontaktowe instytucji, gdzie można uzyskać bezpłatną pomoc w formie poradnictwa specjalistycznego (prawnik, psycholog, terapeuta do spraw uzależnień) – najczęściej na szczeblu powiatu.

Z pomocy w postaci ciepłego posiłku przyznawanego w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” skorzystało w 2018 r. - 108 dzieci (w tym 88 dzieci po spełnieniu kryterium dochodowego i 20 dzieci na wniosek dyrektora bez wywiadu środowiskowego), w 2019 r. – 98 dzieci (w tym 80 dzieci po spełnieniu kryterium dochodowego i 18 dzieci na wniosek dyrektora bez wywiadu środowiskowego), a w 2020 r. – 75 dzieci (w tym 63 dzieci po spełnieniu kryterium dochodowego i 12 dzieci na wniosek dyrektora bez wywiadu środowiskowego). W analizowanym okresie zanotowano w gminie spadek liczby rodzin korzystających z pomocy GOPS w formie dożywiania. Wynika to z poprawy warunków bytowych rodzin, które nie spełniają wymaganego w programie rządowym kryterium dochodowego w wysokości do 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto rodziny otrzymują comiesięczne wsparcie finansowe z innych programów rządowych, takich jak „Rodzina 500 plus” czy jednorazowe świadczenia, np. „Świadczenie dobry start 300 plus” i nie wnoszą o świadczenia z pomocy społecznej.

W ramach FEAD (Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym), którego celem jest udzielanie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa GOPS kwalifikuje potrzebujących i wydaje skierowania do otrzymania pomocy rzeczowej w formie żywności. W latach 2018-2020 mieszkańcy gminy otrzymali skierowania do: Organizacji Charytatywnej działającej przy kościele Matki Bożej Szkaplerznej w Górkach, Organizacji Charytatywnej działającej przy Parafii Podwyższenia Krzyża Św. w Miętnej, Organizacji Partnerskiej Parafii Matki Bożej Częstochowskiej w Garwolinie oraz Caritas w Siedlcach. W 2018 r. wydano skierowania dla 55 rodzin – 211 osób, w 2019 r. dla 62 rodzin – 213 osób, a w 2020 r. dla 91 rodzin – 258 osób.

W latach 2018-2019 w pieczy zastępczej przebywało po 3 dzieci (2 dzieci w rodzinie zastępczej, a 1 dziecko w placówce opiekuńczo-wychowawczej, które w 2019 r. zostało adoptowane), za które gmina ponosiła odpłatność, zaś w 2020 r. liczba dzieci wzrosła do 4. Koszty ponoszone przez

gminę z tytułu pieczy zastępczej wyniosły: 16 349,00 zł w 2018 r., 14 338,00 zł w 2019 r. i 12 624,00 zł w 2020 r.). W roku 2018 i 2019 na terenie gminy funkcjonowała 1 rodzina zastępcza, która objęła opieką dzieci z gminy, a rok później 2 rodziny zastępcze. Dane szczegółowe w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 13. Piecza zastępcza w gminie w latach 2018-2020

Zakres danych	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba dzieci w pieczy zastępczej, za które gmina ponosiła odpłatność	3	3	4
Wydatki gminy z tytułu pieczy zastępczej (w zaokrągleniu do 1 zł)	16 349,00	14 338,00	12 624,00
Liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	1	1	2

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej otrzymać wsparcie od gminy w postaci asystenta rodziny. Jest ono kierowane w szczególności do: rodzin, których dzieci przebywają obecnie w pieczy zastępczej, natomiast istnieje szansa powrotu do rodziny biologicznej, rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, rodzin, u których występują okresowe trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Od 2020 r. w GOPS-ie w Miastkowie Kościelnym zatrudniony jest 1 asystent rodziny, który wspiera członków rodzin mających problemy w prawidłowym funkcjonowaniu, współpracuje z rodzicami w celu wzrostu kompetencji życiowych i wychowawczych. Z jego usług w 2020 r. korzystało 6 rodzin, pod opieką których pozostawało 14 małoletnich dzieci. W poniższej tabeli przedstawiono dane w tym zakresie.

Tabela 14. Asystent rodziny w gminie w latach 2018-2020

Zakres danych	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba asystentów rodziny	0	0	1
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, w tym:	0	0	6
do 3 miesięcy			2
powyżej 3 miesięcy do 12 miesięcy			4
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	0	0	2
Przeciętny czas pracy asystenta rodziny z rodziną (w miesiącach)	0		8
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę	0	0	0
Koszty poniesione na zatrudnienie asystenta rodziny (w zaokrągleniu do 1 zł)	0	0	17 227,00

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

W kręgu odbiorców usług asystenta rodziny mogą znajdować się także kobiety w ciąży, ich rodziny oraz rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o zdiagnozowanym ciężkim i

nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Pomoc tym osobom i rodzinom polega m. in. na koordynowaniu poradnictwa i wsparcia możliwego do uzyskania ze strony różnych instytucji.

Z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się **jednorazowe świadczenie w wysokości 4000,00 zł.** W analizowanym okresie w naszej gminie wypłacono takie świadczenie w 2018 r.

W 2020 r. GOPS w Miastkowie Kościelnym realizował rządowy program „Wspieraj Seniora” jako wsparcie dla seniorów, którzy w obawie przed zakażeniem Covid-19 zdecydowali się pozostać w domu. Pracownicy socjalni świadczyli wsparcie dla 5 mieszkańców gminy po 70. roku życia. Pomoc ta polegała na dostarczaniu zakupów zgodnie z zakresem wskazanym przez seniorów. Na ten cel wydatkowano z budżetu państwa 3621,00 zł, zaś z budżetu gminy 905,00 zł.

W ramach szeroko rozumianej pomocy mieszkańcy Gminy Miastków Kościelny w analizowanym okresie byli wspierani poprzez otrzymywanie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych 500+, świadczeń dobry start 300+, stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym. Świadczenia te w latach 2018-2019 realizował Urząd Gminy w Miastkowie Kościelnym, zaś od stycznia 2020 r. – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym. Wydatki na te cele w poszczególnych latach zawiera poniższa tabela:

Tabela 15. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2018-2020 – pozostałe świadczenia

Rodzaje świadczeń	Wydatki podane w zaokrągleniu do 1 zł		
	2018 r.	2019 r.	2020 r.
ŚWIADCZENIA RODZINNE <i>wydatki z budżetu państwa</i>			
Zasiłek rodzinny z dodatkami	855 121,00	791 138,00	750 169,00
Zasiłek pielęgnacyjny	142 656,00	175 882,00	191 450,00
Świadczenie pielęgnacyjne	248 184,00	360 705,00	450 180,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	6 440,00	7 440,00	11 780,00
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	67 000,00	39 000,00	47 000,00
Świadczenie rodzicielskie	153 309,00	64 181,00	127 843,00
Składki emerytalno-rentowe (ZUS i KRUS)	39 727	54 136,00	63 652,00
Składki zdrowotne (ZUS)	3 770	6 084,00	6 875,00
ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO <i>wydatki z budżetu państwa</i>			
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	83 400,00	88 874,00	88 700,00
ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE 500+ <i>wydatki z budżetu państwa</i>			
Świadczenia wychowawcze 500+	3 805 971,00	4 836 535,00	5 918 719,00
ŚWIADCZENIA DOBRY START 300+ <i>wydatki z budżetu państwa</i>			
Świadczenia dobry start 300+	191 400,00	191 100,00	191 256,00
POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW O CHARAKTERZE SOCJALNYM (stypendia)			
Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	32 280,00	46 549,00	42 224,00

<i>budżet państwa</i>	25 813,00	40 078,00	33 779,00
<i>budżet gminy</i>	6 467,00	6 471,00	8 445,00

Dane Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

Poniższe tabele prezentują informacje o liczbie rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych, rodzajach i liczbie świadczeń przyznanych w gminie w latach 2019-2020.

Tabela 16. Liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych w gminie w latach 2018-2020

Zakres danych	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	257	239	229
w tym liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych	183	171	159

Dane Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

Tabela 17. Rodzaj świadczeń rodzinnych wypłaconych w gminie w latach 2018-2020

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń		
	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Zasiłek rodzinny	4964	4522	4081
Dodatek z tyt. urodzenia dziecka	29	24	24
Dodatek z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	166	208	182
Dodatek z tyt. samotnego wychowywania dziecka	120	140	158
Dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	209	163	172
Dodatek z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	449	564	426
Dodatek z tyt. podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	719	788	770
Dodatek z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1047	983	905
Zasiłek pielęgnacyjny	902	929	888
Świadczenie pielęgnacyjne	169	229	246
Specjalny zasiłek opiekuńczy	12	12	19
Świadczenie rodzicielskie	164	71	143
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	67	39	47

Dane Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

W latach 2018-2020 najczęstszą formą wsparcia w tym zakresie był zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Jednakże wartości wypłaconych zasiłków z każdym rokiem malała, gdyż rodziny z dziećmi nie spełniały kryterium dochodowego (rosnąca kwota minimalnego wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia oraz coraz wyższy wskaźnik dochodu z gospodarstwa rolnego). Istotny rodzaj pomocy stanowiły również dodatki z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej oraz zasiłki pielęgnacyjne dla osób z niepełnosprawnościami.

Ważną formą wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy były wypłacane świadczenia alimentacyjne – zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Tabela 18. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w gminie w latach 2018-2020

Zakres danych	2018 r.	2019 r.	2020 r.
----------------------	----------------	----------------	----------------

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego	11	13	12
Liczba wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	228	216	221

Dane Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

W trakcie rozpatrywanego okresu liczba wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz rodzin korzystających z tej pomocy finansowej utrzymywała się na zbliżonym poziomie.

Na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wypłacano również świadczenia wychowawcze 500+. Ich celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Od 1 lipca 2019 r. świadczenie przysługuje na każde dziecko do 18. roku życia bez względu na dochód.

W ostatnim analizowanym roku wypłacono 11797 świadczeń na 986 dzieci w 537 rodzinach.

Realizując rządowy Program „Dobry start” w latach 2018-2020 rodziny na każde uczące się dziecko otrzymywały jednorazowo świadczenie niezależne od kryterium dochodowego w wysokości 300 zł. W roku 2020 liczba przyznanych świadczeń wyniosła 617.

Niezależnie od dochodu rodziny wielodzietne korzystają z systemu zniżek przewidzianych Ogólnopolską Kartą Dużej Rodziny. Prawo do jej posiadania przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci oraz dzieciom w wieku do 18. roku życia, w wieku do 25. roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej i bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. W samym 2020 r. GOPS w Miastkowie Kościelnym wydał 117 takich kart.

Uczniowie z terenu gminy Miastków Kościelny mogli w omawianym okresie liczyć na pomoc materialną o charakterze socjalnym w postaci stypendium. Dotyczyło to dzieci z rodzin spełniających kryteria, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, w szczególności znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej spowodowanej bezrobociem, niepełnosprawnością, wielodzietnością czy alkoholizmem. W 2018 r. przyznano stypendia dla 47 uczniów z 17 rodzin, w 2019 r. – dla 45 uczniów z 16 rodzin i w 2020 r. – dla 41 uczniów z 15 rodzin.

Pomoc osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie świadczy **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespół Interdyscyplinarny**. Poniżej zestawiono wydatki na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie w analizowanym okresie.

Tabela 19. Środki finansowe wykorzystane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie w latach 2018 - 2020

Zakres danych	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Środki finansowe wykorzystane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień	22 057,49	23 682,72	22 749,99

oraz przemoc w rodzinie, w tym:			
pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholów	22 057,49	20 612,98	19 717,99
pochodzące z własnego budżetu gminy	0	3 069,74	3 032,00

Dane Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miastkowie Kościelnym

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego pełnią dyżury w ramach Punktu Konsultacyjnego w świetlicy wiejskiej w Miastkowie Kościelnym, ul. Szkolna 5 w każdą pierwszą środę każdego miesiąca w godz. od 15.00 do 17.00. Działania Punktu obejmują: konsultacje i porady dla osób uzależnionych i współuzależnionych, udzielanie informacji o szkodliwości używania alkoholu i narkotyków, informowanie o sposobach leczenia, wspieranie motywacji do leczenia, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. W skład komisji i zespołu wchodzi: pracownik Urzędu Gminy, terapeuta ds. uzależnień, ksiądz, policjant, pracownik socjalny, 2 pedagogów szkolnych. W 2018 r. przeprowadzono z 29 osobami rozmowy integracyjno – motywacyjne w związku z nadużywaniem alkoholu, w roku 2019 i w 2020 ich liczba była równa i wyniosła 25. W ramach działalności informacyjno – edukacyjnej organizowano seminaria, spektakle, warsztaty dla dzieci i młodzieży: w 2018 r. – 5, w 2019 r. – 4, w 2020 r. – 2. W ostatnim roku taka forma profilaktyki została ograniczona przez COVID-19, dlatego do mieszkańców kierowano ulotki, plakaty o tematyce uzależnień i przemocy w rodzinie, a pedagodzy rozpowszechniali wśród uczniów i rodziców zdalne webinaria, organizowali konkursy dla uczniów w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych .

W 2020 r. przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego wszczęli wśród rodzin z gminy Miastków Kościelny 18 procedur „Niebieskich Kart” (wszystkie sporządzone przez policję). W związku z podjętymi działaniami „Niebieską Kartę” zamknięto w 15 rodzinach na skutek zakończenia przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy. Szczegółowe dane na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty” w latach 2018-2020 przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 20. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2018 - 2020

Zakres danych	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	7	7	7
Liczba spotkań w ciągu roku	4	10	11
Liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”, w tym przez policję,	23	21	18
w tym przez przedstawicieli innych podmiotów	0	0	0
Liczba procedur „Niebieskich Kart” kontynuowanych z poprzednich lat	9	2	2
Liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	30	21	15

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Miastkowie Kościelnym

Tabela 21. Charakterystyka osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty” w latach 2018 - 2020

	Osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie				Osoby, wobec których istnieje, że stosują przemoc w rodzinie			
	Ogółem	Do 18 r. ż.	Od 18 do 67 lat	Od 67 lat	Ogółem	Do 18 r. ż.	Od 18 do 67 lat	Od 67 lat
2018 r.								
Kobiety	20	0	17	3	1	0	1	0
Mężczyźni	6	1	5	0	22	0	22	0
2019 r.								
Kobiety	16	0	13	3	0	0	0	0
Mężczyźni	5	0	3	2	21	0	21	0
2020 r.								
Kobiety	15	0	13	2	2	0	1	1
Mężczyźni	3	0	3	0	16	0	16	0

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Miastkowie Kościelnym

Osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie pomoc świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wsparcia z powodu alkoholizmu udzielono 14 rodzinom (47 osobom w rodzinach) w 2018 r., 17 rodzinom (50 osobom w rodzinach) w 2019 r. i także 17 rodzinom (48 osobom w rodzinach) w 2020 r. Przemoc w rodzinie była przyczyną przyznania wsparcia 2 rodzinom (11 osobom w rodzinach) w 2019 r. oraz 1 rodzinie (7 osobom w rodzinach) w 2020 r. W analizowanym okresie nie udzielano pomocy z powodu narkomanii.

Nieodzowną rolę we wspieraniu rodziny odgrywają **placówki oświatowe**. Wspierają i pomagają uczniom, jak ich rodzinom, gdy mają problemy w funkcjonowaniu w społeczeństwie tak, by interweniować i zapobiegać zagrożeniom. Kadra pracowników pedagogicznych zajmuje się dzieckiem w momencie, w którym znajduje się ono w przedszkolu czy szkole. Ważne jest stworzenie warunków do rozwoju, możliwości przezwyciężenia trudności oraz kształtowania odpowiednich postaw. Nauczyciele i wychowawcy diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dzieci za pomocą wywiadów z rodzicami, obserwacjom. Służą poradami oraz wsparciem, a w sytuacjach trudnych dla ucznia podejmują działania interwencyjne i mediacyjne. Udzielają uczniom pomocy w eliminowaniu napięć psychicznych nawarstwiających się na tle niepowodzeń szkolnych, rówieśniczych bądź uwarunkowanych trudną sytuacją rodzinną.

W szkołach dzieci mogą skorzystać z pomocy pedagoga szkolnego oraz logopedy. Organizowane są „pogadanki” m. in. na temat przemocy oraz jej przeciwdziałaniu, uzależnień, bezpieczeństwa, zdrowego stylu życia. Oprócz zajęć z wychowawcą są one prowadzone przez specjalistów zapraszanych do szkół, np. policjantów. Dodatkowo wychowawcy podczas zajęć poruszają z uczniami kwestie związane z pomocą, szukaniem wsparcia, ewentualnego poradnictwa czy samymi funkcjami jakie pełni rodzina w społeczeństwie. W placówkach organizowane są

uroczystości z udziałem rodziców i innych członków rodziny, spektakle, wycieczki integrujące uczniów z rówieśnikami i rodzinami, a także konkursy o tematyce profilaktycznej. Przedszkole i żłobek koncentrują się na rozwoju dziecka, wspierają jego aktywność i kreatywność, pomagają w pokonywaniu trudności i barier, współpracują z rodzicami poprzez dawanie rzetelnej i obiektywnej informacji o postępach i niepowodzeniach dziecka.

Poniżej przedstawiono dane na temat bazy oświatowo-wychowawczej w gminie Miastków Kościelny w roku szkolnym 2020/2021.

Tabela 22. Baza oświatowo-wychowawcza w gminie Miastków Kościelny w roku szkolnym 2020/2021

Placówka	Liczba dzieci	Liczba nauczycieli
Publiczna Szkoła Podstawowa w Miastkowie Kościelnym	254	30
Publiczna Szkoła Podstawowa w Zgórzu	131	12
Publiczna Szkoła Podstawowa w Zwoli	54	11
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Brzegach	61	17
Publiczne Przedszkole w Miastkowie Kościelnym	121	11
Publiczny Żłobek w Miastkowie Kościelnym	16	6

Dane Urzędu Gminy w Miastkowie Kościelnym

Placówki oświatowe realizując zadania profilaktyczne współpracują z innymi podmiotami wspierającymi rodzinę. Należy do nich m. in. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który monitoruje sytuację dzieci i ich rodzin potrzebujących pomocy i borykających się z trudną sytuacją rodzinną i materialną. Poprzez stały kontakt ze szkołami i przedszkolem Ośrodek posiada informacje o rodzinach z problemami opiekuńczo – wychowawczymi lub będących w trudnej sytuacji materialnej. Ponadto pedagodzy szkolni wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.

Obok funkcji dydaktycznej szkoły pełnią funkcję opiekuńczą dla uczniów w świetlicach szkolnych. Czas pracy tych świetlic pozwala na zapewnienie uczniom niezbędnej opieki przed zajęciami lekcyjnymi, a także po ich zakończeniu.

Gmina zapewnia także dowóz uczniów do poszczególnych szkół. W roku szkolnym 2020/2021 do PSP w Miastkowie Kościelnym dowożonych było 118 dzieci, do PSP w Zwoli 23 dzieci, do PSP w Zgórzu 63 dzieci. Łącznie 204 uczniów.

Stołówka Gminna w roku szkolnym 2020/2021 organizowała dożywianie dla placówek oświatowych przede wszystkim w formie posiłku obiadowego. Z tej formy dożywiania korzystało 465 uczniów (PSP Miastków Kościelny – 183, PSP Zgórze – 103, PSP Zwola – 42, PP Miastków Kościelny – 121, Żłobek Miastków Kościelny – 16). Oprócz obiadów wydawanych było 132 śniadania, 12 drugich śniadań dla żłobka i 78 podwieczorków.

W roku szkolnym 2020/2021 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym udzielił pomocy w formie dożywiania 75 uczniom:

- Publiczne Przedszkole – 8 uczniów,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Miastkowie Kościelnym – 23 uczniów,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Zgórzu – 3 uczniów,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Zwoli – 12 uczniów,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Brzegach – 28 uczniów,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Żelechowie – 1 uczeń.

W każdej ze szkół w analizowanym okresie prowadzone były dodatkowe zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów, SKS-y oraz zajęcia wyrównujące dostosowane do potrzeb dzieci. W celu ulepszenia warunków, wyposażenia oraz poszerzenia oferty edukacyjnej w placówkach oświatowych gmina przystępuje do różnorodnych projektów unijnych i programów wojewody.

Na terenie gminy Miastków Kościelny funkcjonuje **Gminna Biblioteka Publiczna w Miastkowie Kościelnym**, która ogrywa ważną rolę w działalności kulturowej gminy. Z zasobów biblioteki korzysta ok. 700 czytelników. Najliczniejszą grupę stanowią osoby uczące się. Pozyskiwane są nieopłatnie książki nagrane w systemie książki cyfrowej dla osób niewidomych ze Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym LARIX. Osoby niepełnosprawne, które mają problem z dotarciem do zbiorów mogą z nich korzystać np. poprzez zamówienia telefoniczne i bezpośrednie dostarczenie zamówionych książek do domu.

W latach 2018-2020 w ramach działalności kulturowej placówka ta umożliwiała dzieciom i młodzieży dostęp do nieodpłatnego, atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, co może skutecznie przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu i kształtować pozytywne wzorce spędzania czasu przez młodych.

Działania biblioteki w 2018 r.: teatr dla dzieci „Bazyliśzek”, teatr dla dzieci „Troskliwe misie”, warsztaty zdobienia pisanek, warsztaty zdobienia ceramiki, warsztaty genealogiczne, lekcje biblioteczne, konkurs literacki „Jestem dumnym Polakiem”, konkurs recytatorski im. Kornela Makuszyńskiego, wystawa fotograficzna w 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości „Nasza miastkowska historia”, konkurs historyczny „100 lat Niepodległości”, konkurs plastyczny na najładniejszą palmę wielkanocną, konkurs plastyczny na najładniejszy stroik bożonarodzeniowy.

Działania biblioteki w 2019 r.: konkurs plastyczny „Kartka świąteczna z Miastkowa”, przedstawienie teatralne „Kraina lodu”, udział w ogólnopolskiej akcji Kinder „Przerwa na wspólne czytanie”, udział w programie „Mała Książka – Wielki Człowiek”, konkurs plastyczny na najładniejszą pisanekę, konkurs literacki „Kto i dlaczego jest Twoim ulubionym poetą?”, współorganizacja konkursu plastycznego „Cyberprzemocy mówimy STOP”, lekcje biblioteczne – 3 spotkania, warsztaty piernikowe dla najmłodszych – 3 spotkania oraz spotkanie dla dorosłych „Piękne, pachnące, pożyteczne – zioła” zorganizowane wspólnie z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego.

Działania biblioteki w 2020 r.: wystawa „Karol Wojtyła. Narodziny”, udział w ogólnopolskiej akcji Kinder „Przerwa na wspólne czytanie”, udział w programie „Mała Książka – Wielki Człowiek”, udział w akcji IPN „Biblioteka na to czeka”, warsztaty piernikowe, konkurs na najpiękniejsze życzenia dla mam, przedstawienie interaktywne „Sklep z zabawkami”, warsztaty malowania ceramiki, ferie w bibliotece – quizy i zabawy.

Niewątpliwe znaczenie dla integracji rodzin mają coroczne imprezy organizowane przez władze gminy „Miastkowskie spotkania z muzyką”, w której uczestniczą wielopokoleniowe rodziny z naszej gminy. Na gminnych dożynkach i uroczystościach strażackich organizatorzy nigdy nie zapominają o atrakcjach dla najmłodszych mieszkańców, dzięki czemu członkowie rodzin mogą wspólnie i atrakcyjnie spędzić czas wolny.

Ponadto w ostatnim okresie w działalność kulturalną aktywnie włączyły się Koła Gospodyń Wiejskich, których według stanu na dzień 31.12.2021 r. jest 13 i zrzeszają łącznie około 400 osób. Aktywnie działa również Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów w Miastkowie Kościelnym, które skupiają starszych mieszkańców. Liczy około 60 członków. Jedną z kluczowych organizacji zrzeszającej młodzież jest Młodzieżowa Orkiestra Dęta działająca przy Publicznej Szkole Podstawowej w Miastkowie Kościelnym. W orkiestrze swoje talenty rozwijają dzieci w wieku szkolnym, ale także absolwenci oraz dorośli mieszkańcy. Liczy około 70 osób.

W poszczególnych miejscowościach role ośrodków kultury pełnią świetlice wiejskie, które w szczególności tam gdzie nie ma szkół są miejscem spotkań mieszkańców wsi i służą organizacji imprez i uroczystości o charakterze lokalnym. W poniższej tabeli wymieniono obiekty sportowo – rekreacyjne w gminie w latach 2018-2020.

Tabela 23. Obiekty sportowo – rekreacyjne w gminie w latach 2018-2020

Liczba obiektów sportowo - rekreacyjnych	26 boiska – 5 (3 przy szkołach, Orlik, boisko klubu sportowego Wilga) plac zabaw – 18 (5 przy placówkach oświatowych, 1 za Urzędem Gminy, 12 w miejscowościach gminy) siłownie zewnętrzne – 3 (przy szkołach)
Liczba klubów sportowych	2 Wilga Miastków Laguna Stary Miastków

Dane Urzędu Gminy w Miastkowie Kościelnym

Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej w Miastkowie Kościelnym sprawuje podstawową opiekę zdrowotną. Jego głównymi celami są: zachowanie i poprawa stanu zdrowia mieszkańców gminy, udzielanie świadczeń zdrowotnych, promocja zdrowia. Podstawowa opieka obejmuje: świadczenia diagnostyczne, leczenie wchodzące w zakres medycyny rodzinnej i ogólnej oraz działania prewencyjne i profilaktyczne wynikające z potrzeb społeczności. W Ośrodku Zdrowia

działa gabinet zabiegowy świadczący usługi: pomiar ciśnienia, pomiar cukru, szczepienia ochronne, badania EKG. Istnieje możliwość skorzystania z badań profilaktycznych realizowanych przez podmioty zewnętrzne: badanie wzroku, badanie słuchu, mammografia. Prowadzone są bilanse dzieci. W ciągu roku Ośrodek Zdrowia realizuje około 15000 wizyt pacjentów.

Poniższa tabela przedstawia wykaz podmiotów wspierających rodziny i dzieci z gminy Miastków Kościelny działających na jej terenie.

Tabela 24. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy działające na jej terenie

L. p.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu
1	Urząd Gminy w Miastkowie Kościelnym	ul. Rynek 6 08-420 Miastków Kościelny
2	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym	
3	Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
4	Zespół Interdyscyplinarny	
5	Posterunek Policji w Miastkowie Kościelnym	
6	Punkt Konsultacyjny ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii oraz dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	ul. Szkolna 5 08-420 Miastków Kościelny
7	Gminna Biblioteka Publiczna w Miastkowie Kościelnym	
8	Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów w Miastkowie Kościelnym	
9	Koło Gospodyń Wiejskich w Miastkowie Kościelnym	
10	Publiczna Szkoła Podstawowa w Miastkowie Kościelnym	ul. Szkolna 8 08-420 Miastków Kościelny
11	Publiczne Przedszkole w Miastkowie Kościelnym	
12	Młodzieżowa Orkiestra Dęta w Miastkowie Kościelnym	
13	Żłobek w Miastkowie Kościelnym	ul. Rynek 1 08-420 Miastków Kościelny
14	Publiczna Szkoła Podstawowa w Zgórzu	Zgórze 30 08-420 Miastków Kościelny
15	Publiczna Szkoła Podstawowa w Zwoli	Zwola 45 08-420 Miastków Kościelny
16	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Brzegach	Brzegi 124 08-420 Miastków Kościelny
17	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Miastkowie Kościelnym	ul. J. Kochanowskiego 6 08-420 Miastków Kościelny
18	Apteka	ul. J. Kochanowskiego 1 08-420 Miastków Kościelny
19	Świetlica wiejska w Miastkowie Kościelnym	ul. Szkolna 5 08-420 Miastków Kościelny

20	Świetlica wiejska w Brzegach	Brzegi 89 08-420 Miastków Kościelny
21	Koło Gospodyń Wiejskich w Brzegach	Brzegi 95b 08-420 Miastków Kościelny
22	Świetlica wiejska w Glinkach	Glinki 22 08-420 Miastków Kościelny
23	Świetlica wiejska w Kruszówce	Kruszówka 8 08-420 Miastków Kościelny
24	Świetlica wiejska w Przykorach	Przykory 31 08-420 Miastków Kościelny
25	Koło Gospodyń Wiejskich w Przykorach „Przykorzanki”	
26	Świetlica wiejska w Ryczyskach	Ryczyska 17
27	Koło Gospodyń Wiejskich w Ryczyskach	08-420 Miastków Kościelny
28	Świetlica wiejska w Starym Miastkowie	Stary Miastków 79
29	Koło Gospodyń Wiejskich w Starym Miastkowie	08-420 Miastków Kościelny
30	Świetlica wiejska w Woli Miastkowskiej	Wola Miastkowska 40a 08-420 Miastków Kościelny
31	Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich w Woli Miastkowskiej	Wola Miastkowska 25a 08-420 Miastków Kościelny
32	Świetlica wiejska w Zabrudach	Zabrudzy 37
33	Koło Gospodyń Wiejskich w Zabrudach	08-420 Miastków Kościelny
34	Świetlica wiejska w Zasiadałach	Zasiadały 23a
35	Koło Gospodyń Wiejskich w Zasiadałach	08-420 Miastków Kościelny
36	Świetlica wiejska w Zgórzu	Zgórze 53a 08-420 Miastków Kościelny
37	Koło Gospodyń Wiejskich w Zgórzu	Zgórze 30 08-420 Miastków Kościelny
38	Świetlica wiejska w Zwoli	Zwola 52 08-420 Miastków Kościelny
39	Koło Gospodyń Wiejskich w Zwoli „Zwolanki”	Zwola 45 08-420 Miastków Kościelny
40	Koło Gospodyń Wiejskich w Kujawach	Kujawy 42 08-420 Miastków Kościelny
41	Koło Gospodyń Wiejskich w Zwoli Poduchownej „Poduchowianki”	Zwola Poduchowna 62c 08-420 Miastków Kościelny
42	Koło Gospodyń Wiejskich w Oziemkówce	Oziemkówka 26a 08-420 Miastków Kościelny
43	Parafialny Zespół CARITAS przy Parafii Miastków Kościelny	ul. Warszawska 4 08-420 Miastków Kościelny
44	Klub sportowy Wilga Miastków	ul. Szkolna 8 08-420 Miastków Kościelny
45	Klub sportowy Laguna Stary Miastków	Stary Miastków 08-420 Miastków Kościelny

Dane Urzędu Gminy w Miastkowie Kościelnym

W gminie Miastków Kościelny funkcjonują 2 parafie Kościoła rzymskokatolickiego:

1. Parafia Nawiedzenia NMP w Miastkowie Kościelnym ul. Rynek 6 08-420 Miastków Kościelny,
2. Parafia pw. Św. Anny w Zwoli Poduchownej Zwola Poduchowna 47A 08-420 Miastków Kościelny.

Posługujący w nich księża prowadzą spotkania przygotowujące narzeczonych do zawarcia sakramentu małżeństwa oraz służą pomocą małżeństwom i rodzinom. Ksiądz Adam Turemka jest członkiem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego. Przy parafii w Miastkowie Kościelnym działa Zespół Parafialny CARITAS, który organizuje różne akcje charytatywne, w ramach FEAD (Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym) wspiera osoby doświadczające ubóstwa pomocą rzeczową w formie żywności

2.2. JEDNOSTKI WSPARCIA SPOZA GMINY

Mieszkańców gminy Miastków Kościelny obejmują zasięgiem swego działania jednostki powiatowe. Poniższa tabela przedstawia dane o działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Garwolinie w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej.

Tabela 25. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2018-2020

Zakres danych	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	1	0
Liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	0	0	2
Liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	1	0	0
Liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	2	2	4
Liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	1	1	0
Liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	1	1	2
Liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	4	1	0
Liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	0	0	0

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Garwolinie

Z danych przedstawionych przez PCPR w Garwolinie wynika, że w analizowanym okresie w 2018 r. jedno dziecko z terenu gminy zostało umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej, które w następnym roku zostało adoptowane. W latach 2018-2019 w rodzinach zastępczych przebywało po 2 dzieci, a w grudniu 2020 r. do rodziny zastępczej trafiło 2 dzieci, więc w ostatnim analizowanym roku w pieczy zastępczej przebywało łącznie 4 dzieci z tereny gminy. W latach 2018-2020 do rodziny biologicznej nie wróciło żadne dziecko.

Według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym wydatki gminy z tytułu pieczy zastępczej w zaokrągleniu do 1 zł wyniosły: w 2018 r. - 16 349,00 zł, w 2019 r. - 14 338,00 zł i w 2020 r. - 12 624,00 zł.

Mieszkańcy gminy Miastków Kościelny korzystali także ze wsparcia Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Garwolinie, wydającego orzeczenia o niepełnosprawności i

stopniu niepełnosprawności. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby wydanych orzeczeń o niepełnosprawności mieszkańcom gminy Miastków Kościelny.

Tabela 25. Orzeczenia o niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2018-2020

Zakres danych	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych dzieciom z gminy do 16. roku życia	7	7	3
Liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych osobom z gminy powyżej 16. roku życia	25	37	26
w tym - o znacznym stopniu niepełnosprawności	4	8	4
w tym - o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	9	18	15
w tym - o lekkim stopniu niepełnosprawności	12	11	7

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Garwolinie

Z przedstawionych danych wynika, że w latach 2018-2019 liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych dzieciom do 16. roku była równa – po 7 orzeczeń, natomiast w 2019 r. o 32% w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła liczba orzeczeń wydanych osobom powyżej 16. roku życia – z 25 do 37 orzeczeń. W 2020 r. odnotowano spadek wydanych orzeczeń. Nie oznacza to jednak zmniejszenie się liczby osób z niepełnosprawnościami, gdyż ze względu na epidemię koronawirusa zawieszono większość komisji lekarskich i wydawanie nowych orzeczeń, a zgodnie z zapisami ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych ważność orzeczeń o niepełnosprawności wydanych na czas określony uległy przedłużeniu do czasu upływu 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Kolejna tabela przedstawia dane z zakresu udzielanej pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności.

Tabela 26. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2018-2020

Zakres danych	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczb rodzin	23	18	18
Liczba osób łącznie w rodzinach	81	59	53

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

Pomoc dzieciom i młodzieży z terenu gminy, a także rodzicom świadczy także Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Garwolinie. W roku szkolnym 2020/2021 poradnia realizowała następujące działania: diagnozowanie potrzeb rozwojowych dzieci, opiniowanie i poradnictwo, terapie i konsultacje psychologiczno-pedagogiczne, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży, profilaktyka oraz wspieranie wychowawczej i edukacyjnej funkcji przedszkola, szkoły, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych, warsztaty i konsultacje dla

rodziców, zwłaszcza przeżywających trudności po doświadczeniach związanych z sytuacją pandemiczną.

Tabela 27. Podmioty wspierające rodziny i dzieci gminy Miastków Kościelny usytuowane poza gminą

L. p.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu
1	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Garwolinie	ul. Mazowiecka 26 08-400 Garwolin
2	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Garwolinie	
3	Powiatowy Urząd Pracy w Garwolinie	
4	Starostwo Powiatowe w Garwolinie, w tym: Nieodpłatna pomoc prawna i porada obywatelska	
5	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Garwolinie	ul. Warszawska 3 08-400 Garwolin
6	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Garwolinie, w tym: Poradnia zdrowia psychicznego Poradnia leczenia uzależnień	ul. Staszica 18 08-400 Garwolin
7	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Garwolinie „ZDROWIE”, w tym Poradnia zdrowia psychicznego Poradnia leczenia uzależnień Poradnia psychologiczna	ul. Dobra 3 LU9 08-400 Garwolin
8	Biuro Porad Obywatelskich w Garwolinie, w tym: Poradnictwo prawne Poradnictwo psychologiczne	ul. Zgody 2 08-400 Garwolin
9	Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem (dla mieszkańców województwa mazowieckiego)	ul. Mazowiecka 22 08-400 Garwolin
10	Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Garwolinie	Al. Legionów 34 08-400 Garwolin
11	Sąd Rejonowy w Garwolinie i Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	Al. Legionów 46 08-400 Garwolin
12	Schronisko Dla Osób Bezdomnych MARKOT w Sobolewie	ul. Łaskarzewska 5 08-460 Sobolew
13	Organizacja Charytatywna przy Kościele Matki Bożej Szkaplerznej w Górkach	Górki, ul. Sosnowa 21 08-400 Garwolin
14	Organizacja Charytatywna przy Parafii Podwyższenia Krzyża św. w Miętne	Miętne, ul. Garwolińska 72 08-400 Garwolin
15	Caritas Diecezji Siedleckiej	ul. Budowlana 1 08-110 Siedlce
16	Środowiskowy Dom Samopomocy w Miętne	ul. Główna 45 08-400 Garwolin

Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

3. ZASADY WSPÓŁPRACY I WYMIANY POMIĘDZY POSZCZEGÓLNYMI INSTYTUCJAMI I PODMIOTAMI ZAANGAŻOWANYMI W UDZIELANIE WSPRACIA RODZINOM ORAZ MECHANIZMY IDENTYFIKOWANIA RODZIN PRZEŻYWAJĄCYCH TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. W tym celu 24.06.2020 r. przedstawiciele instytucji z terenu gminy Miastków Kościelny zaangażowanych w udzielanie wsparcia rodzinom zawarły pisemne porozumienie, w którym zostały zawarte zasady współpracy i sprawnej wymiany informacji w celu identyfikacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Dotyczy następujących podmiotów z terenu gminy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Posterunek Policji, Publiczna Szkoła Podstawowa w Miastkowie Kościelnym, Publiczna Szkoła Podstawowa w Zwoli, Publiczna Szkoła Podstawowa w Zgórzu, Publiczne Przedszkole i Publiczny Żłobek. Instytucje te wymieniają się informacjami o pojawieniu się dysfunkcji w poszczególnych rodzinach, wzajemnie monitorują je, podejmują działania informacyjne o możliwości otrzymania pomocy w poszczególnych instytucjach, zwłaszcza w formie wsparcia asystenta rodziny i poradnictwa specjalistycznego, podejmują działania profilaktyczne i edukacyjne na rzecz rodziny, współpracują z kuratorami sądowymi, wspólnie działają w przypadku zagrożenia dobra dziecka.

Ważne jest, aby jak najszybciej i w pełni zidentyfikować rodziny zagrożone kryzysem lub przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym źródłem informacji o rodzinach dysfunkcyjnych najczęściej są: wnioski o pomoc złożony przez jednego z rodziców, rozpoznanie środowiskowe pracownika socjalnego, działania podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zgłoszenie ze środowiska lokalnego, zgłoszenie z placówek oświatowych, z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, z Policji, z podmiotów leczniczych, z sądu i jego organów pomocniczych oraz z innych instytucji.

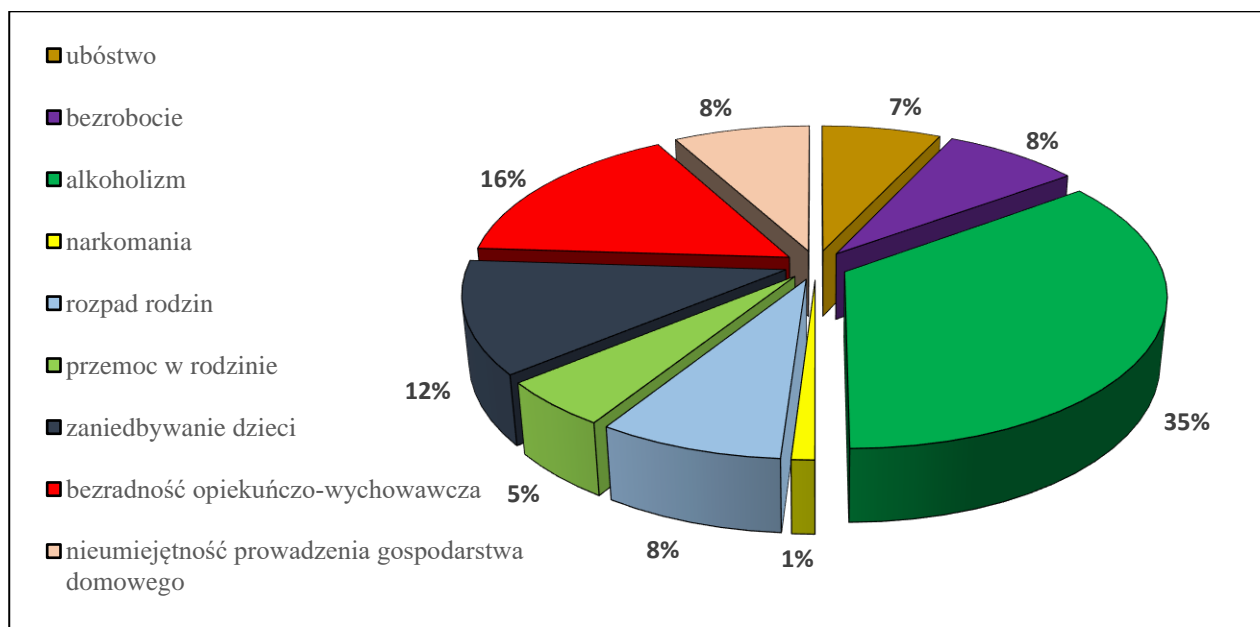
Pracownik socjalny po otrzymaniu informacji o rodzinie przeżywającej trudności udaje się w środowisko rodziny w celu dokonania analizy sytuacji rodziny, dogłębnego zbadania problemu. Dla potrzeb udzielenia odpowiedniej dla rodziny formy pomocy przeprowadzany jest rodzinny wywiad środowiskowy. W przypadku stwierdzenia konieczności objęcia wsparciem asystenta rodziny, pracownik socjalny wnioskuję do kierownika Ośrodka o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Udzielane są także inne formy pomocy adekwatne do problemu występującego w rodzinie.

4. BADANIA ANKIETOWE

Analiza sytuacji rodziny i dziecka w środowisku lokalnym została pogłębiona z pomocą badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców.

W przedłożonych 64 wypełnionych anonimowo ankietach badani odnieśli się do wybranych zagadnień dotyczących sytuacji społecznej w gminie Miastków Kościelny. Respondentów poproszono o wskazanie problemów, które najbardziej uwidaczniają się w gminie i rzutują na prawidłowe funkcjonowanie rodzin. Ankietowani najczęściej wymieniali alkoholizm (35%), bezradność opiekuńczo-wychowawczą (16%), zaniedbywanie dzieci (12%), bezrobocie, rozpad rodzin i nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego (po 8%). Szczegółowy rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

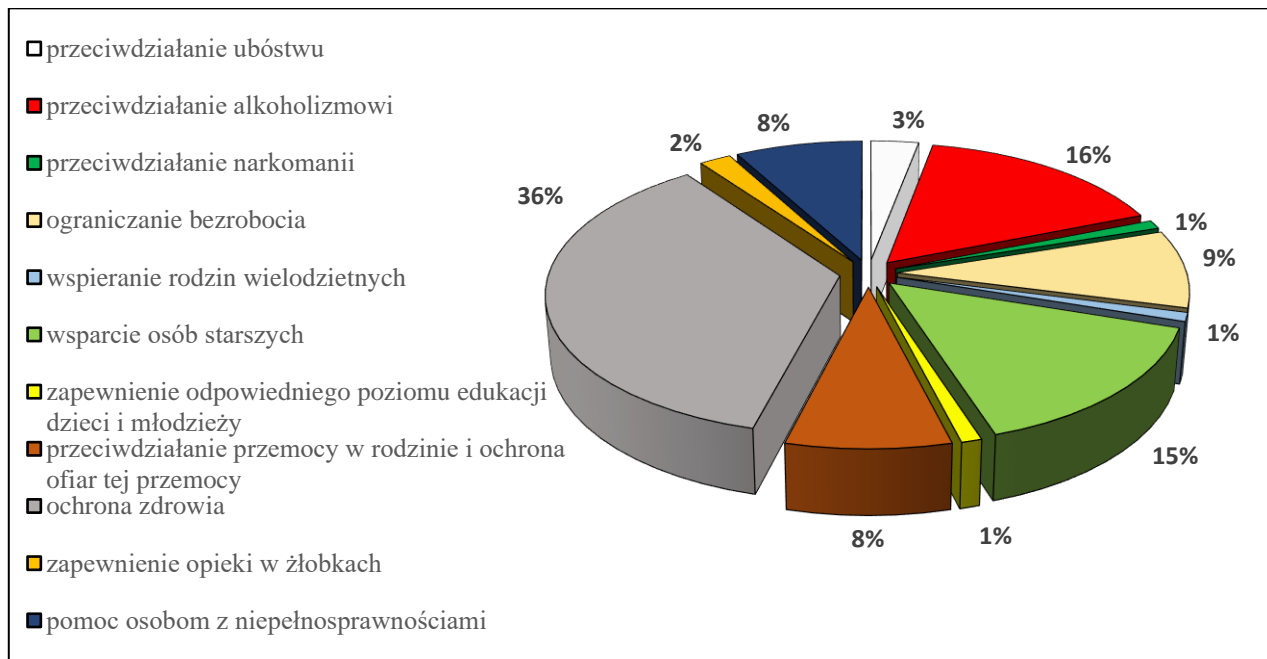
Wykres 1. Jakie problemy występują w gminie, które najczęściej wpływają na nieprawidłowe funkcjonowanie rodzin?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

W następnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie obszarów, w jakich należałoby podjąć lub zintensyfikować działania, aby poprawić jakość życia rodzin. Rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawiono na kolejnym wykresie.

Wykres 2. W jakich Pani/Pana zdaniem obszarach działania na terenie gminy i skierowane do rodzin są najbardziej niezadowolające?

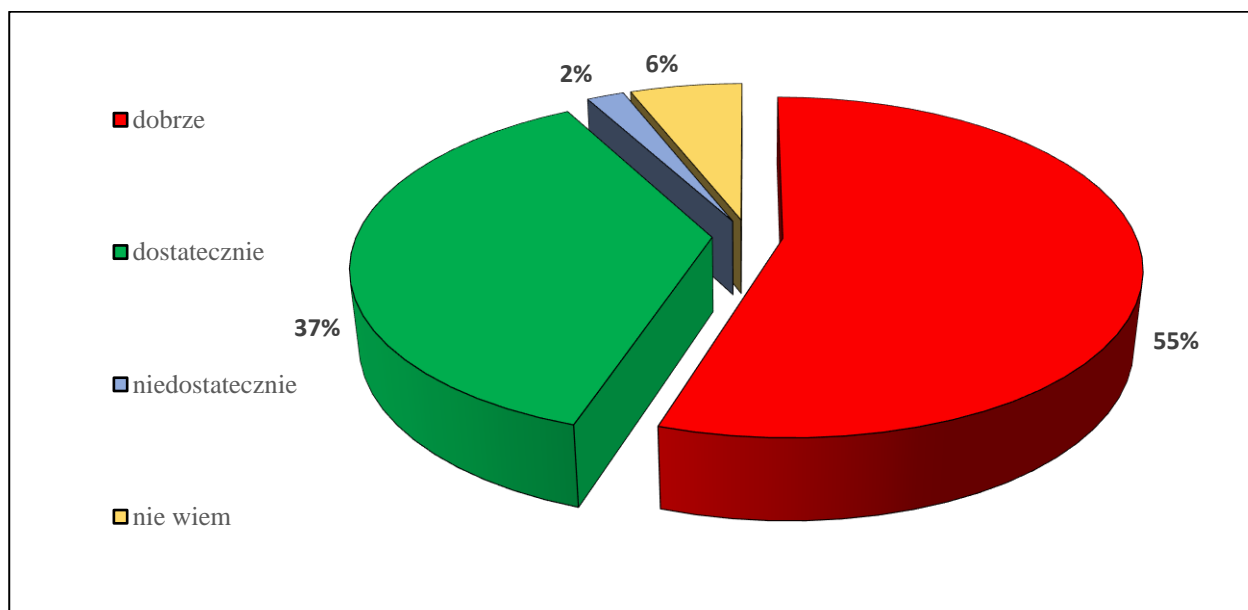
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

W opinii ankietowanych oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom w gminie jest najmniej zadowolająca przede wszystkim w takich obszarach, jak: ochrona zdrowia (36%), przeciwdziałanie alkoholizmowi (16%) oraz wsparcie osób starszych (15%). 9% osób biorących udział w badaniu wskazało, że niezadowolające są działania skierowane w kierunku ograniczania bezrobocia, a po 8% - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar tej przemocy oraz pomoc osobom z niepełnosprawnościami.

Dane pozyskane z badania ankietowego pozwoliły także poznać opinie mieszkańców gminy na temat oceny oferty w zakresie edukacji oraz zaspokajania potrzeb w zakresie opieki przedszkolnej i opieki w żłobkach.

W ankietach pozytywnie oceniono ofertę edukacyjną szkół w gminie. Według 55% badanych jest ona dobra, a 37% ankietowanych uznało ją za dostateczną. Tylko 2% z uczestników badania stwierdziło, że jest ona niedostateczna. 6% z nich w ankiecie zaznaczyła odpowiedź „nie wiem”.

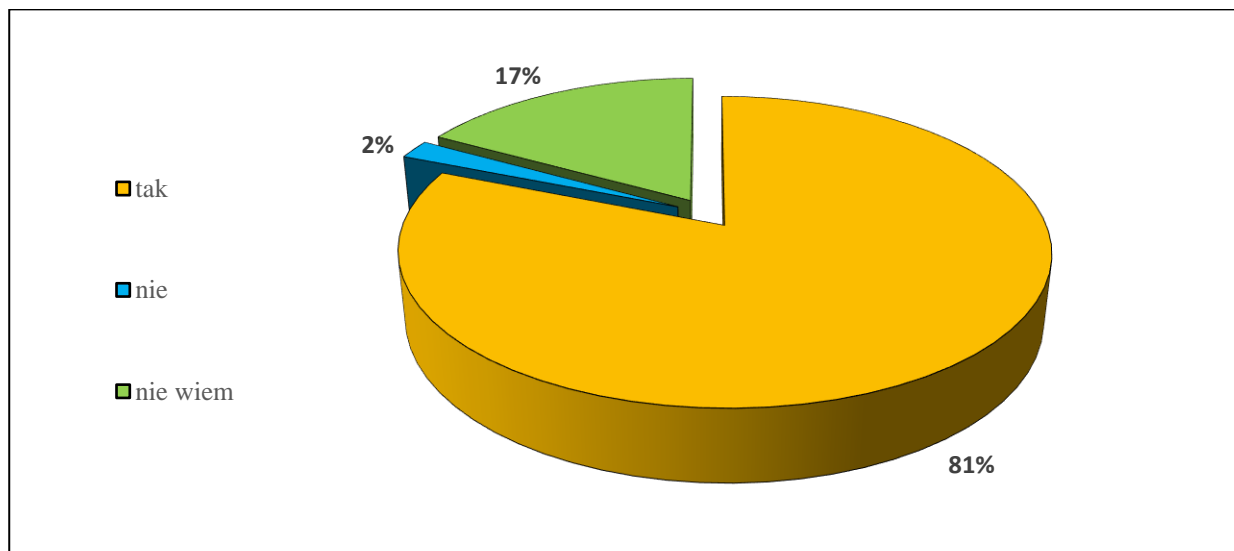
Wykres 3. Jak Pani/Pan ocenia ofertę w zakresie edukacji w gminie (poziom, jakość, zaspokojenie oczekiwań i potrzeb)?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

Kwestia opieki przedszkolnej w gminie została oceniona bardzo pozytywnie. Zdaniem aż 81% ankietowanych potrzeby mieszkańców w tym obszarze są zaspokajane. Jednocześnie 2 % badanych wyraziło opinię przeciwną, a 17% nie potrafiło jednoznacznie wypowiedzieć się w tej sprawie.

Wykres 4. Czy Pani/Pana zdaniem oferta opieki przedszkolnej w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?

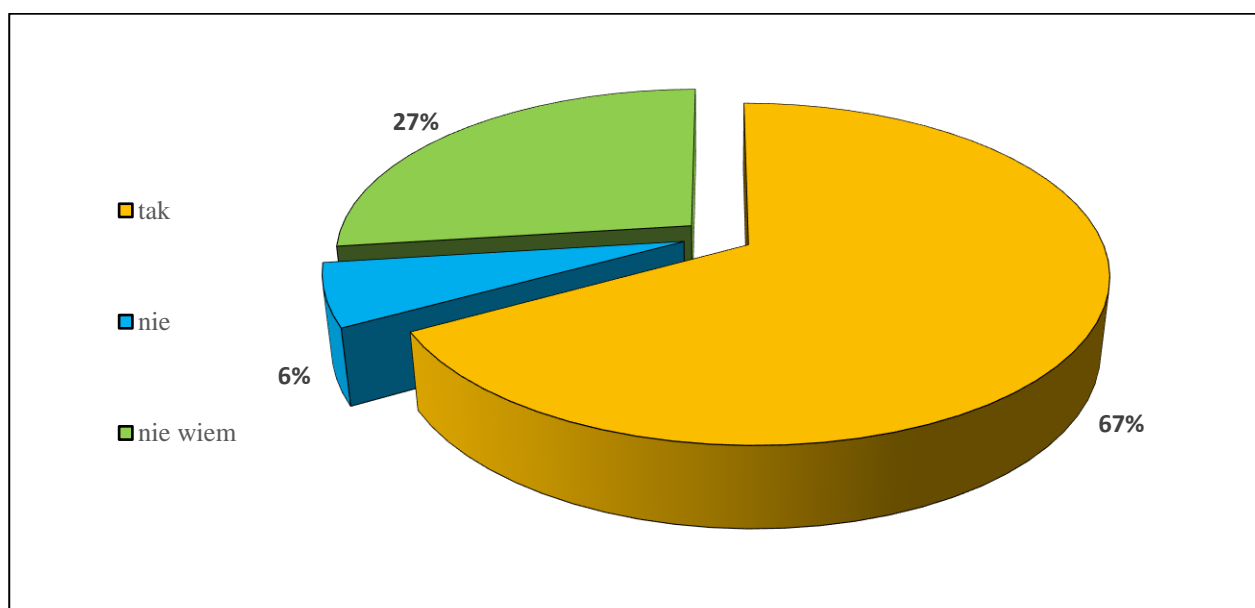

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

Oferta opieki nad dziećmi do lat 3 została oceniona również pozytywnie. 67% badanych uznało, że zaspokaja ona potrzeby w tym zakresie. Odmiennego zdania było tylko 6% ankietowanych. Wysoki odsetek – 27% respondentów nie wyraził opinii w tej sprawie.

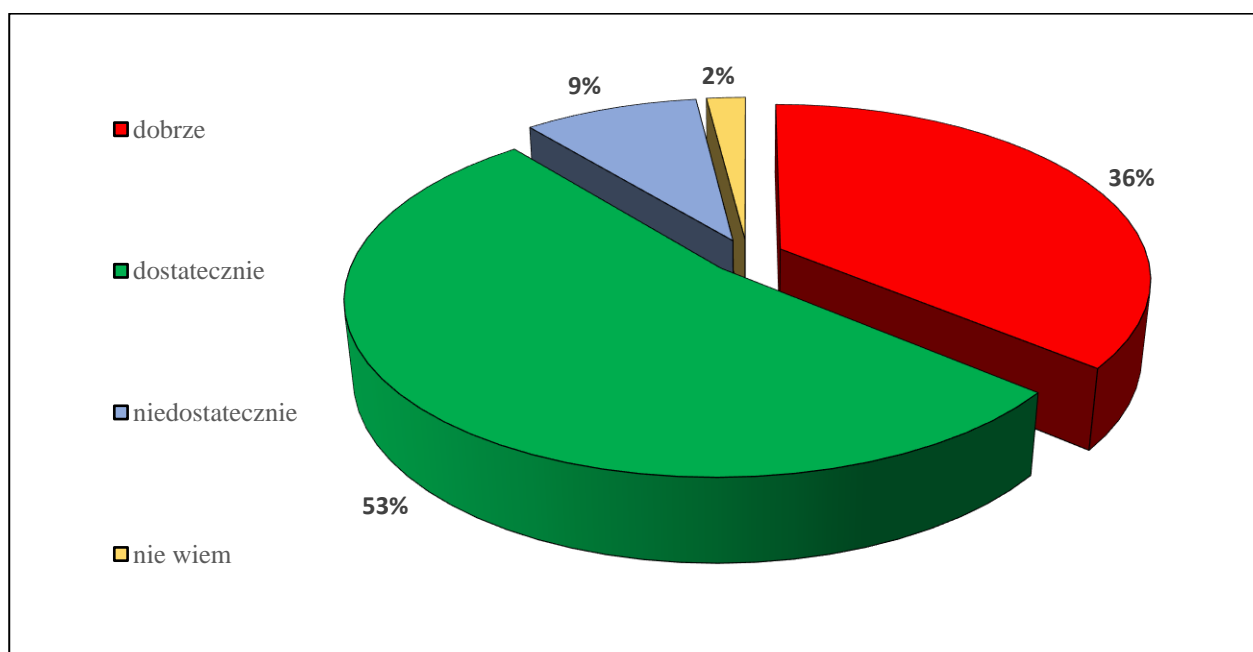
Wykres 5. Czy Pani/Pana zdaniem oferta opieki w żłobku w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

Na pytanie dotyczące atrakcyjności i jakości oferty kulturalnej w gminie 53% respondentów odpowiedziało, że jest dostateczna, zaś kolejne 36% badanych oceniło ją na poziomie dobrym. 9% ankietowanych stwierdziło, że jest ona niedostateczna. Odpowiedzi „nie wiem” udzieliło 2% badanych.

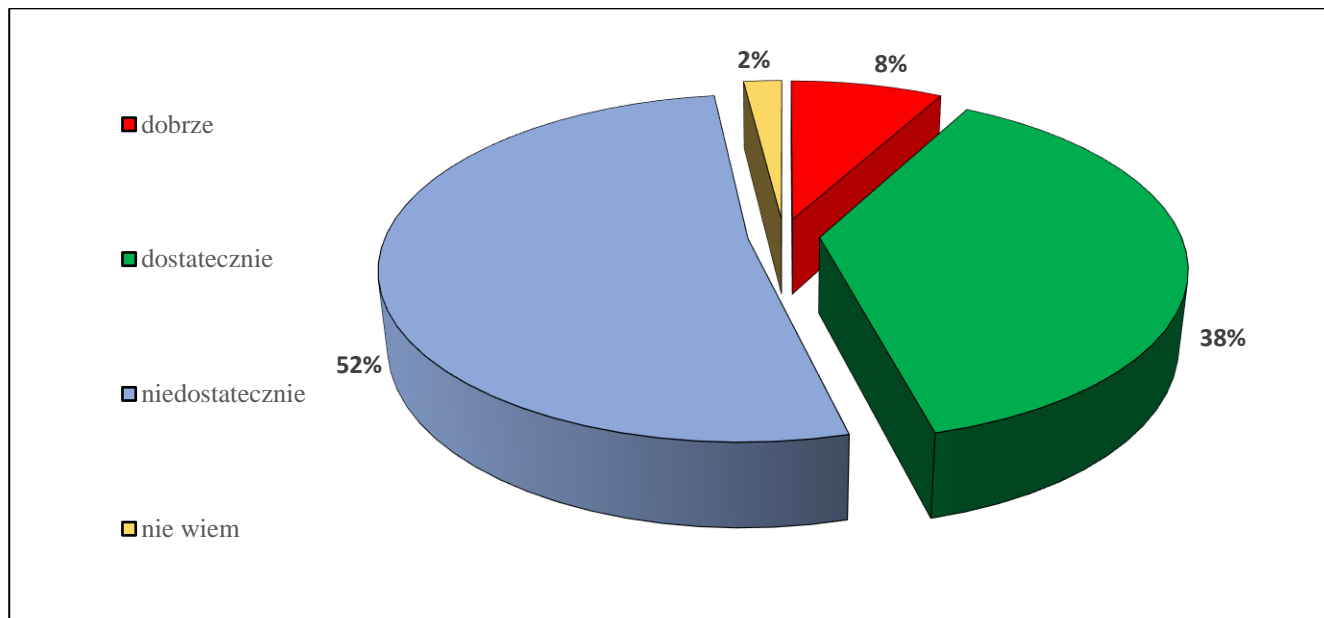
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia atrakcyjność i jakość oferty integracyjno-kulturalnej w gminie, np. festyny imprezy okolicznościowe organizowane przez gminę lub placówki oświatowe?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

Negatywnie została oceniona oferta ochrony zdrowia. 52% ankietowanych oceniło, że nie zaspokaja ona potrzeb w tym zakresie. 38% uczestników badania uznało ją za dostateczną, a tylko 8% stwierdziło, że jest ona na dobrym poziomie. 2% respondentów nie wyraziło opinii w tej sprawie.

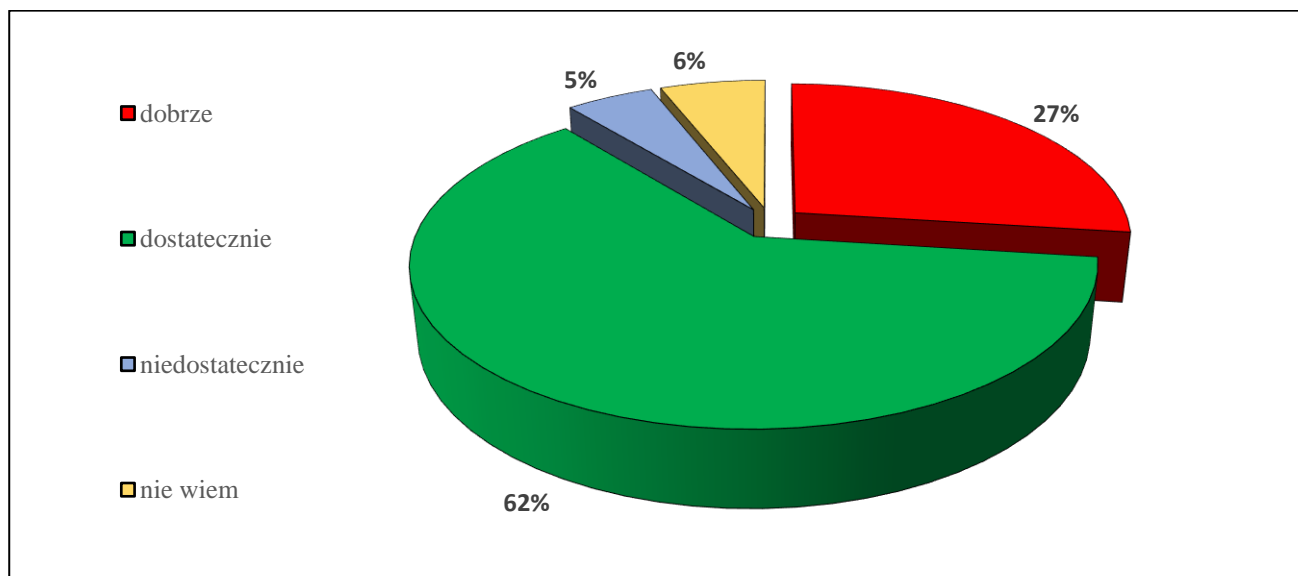
Wykres 7. Jak Pani/Pan ocenia funkcjonalność i jakość ofert w zakresie ochrony zdrowia w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

Jeśli chodzi o ofertę gminy w zakresie sportu i rekreacji, to zdecydowana większość uczestników badania oceniła ją pozytywnie. Jako dostateczną uznało ją 62% respondentów i 27% jako dobrą. 5% badanych uważa, że jest ona niedostateczna. Zdania w tej sprawie nie wyraziło 6% pytanych.

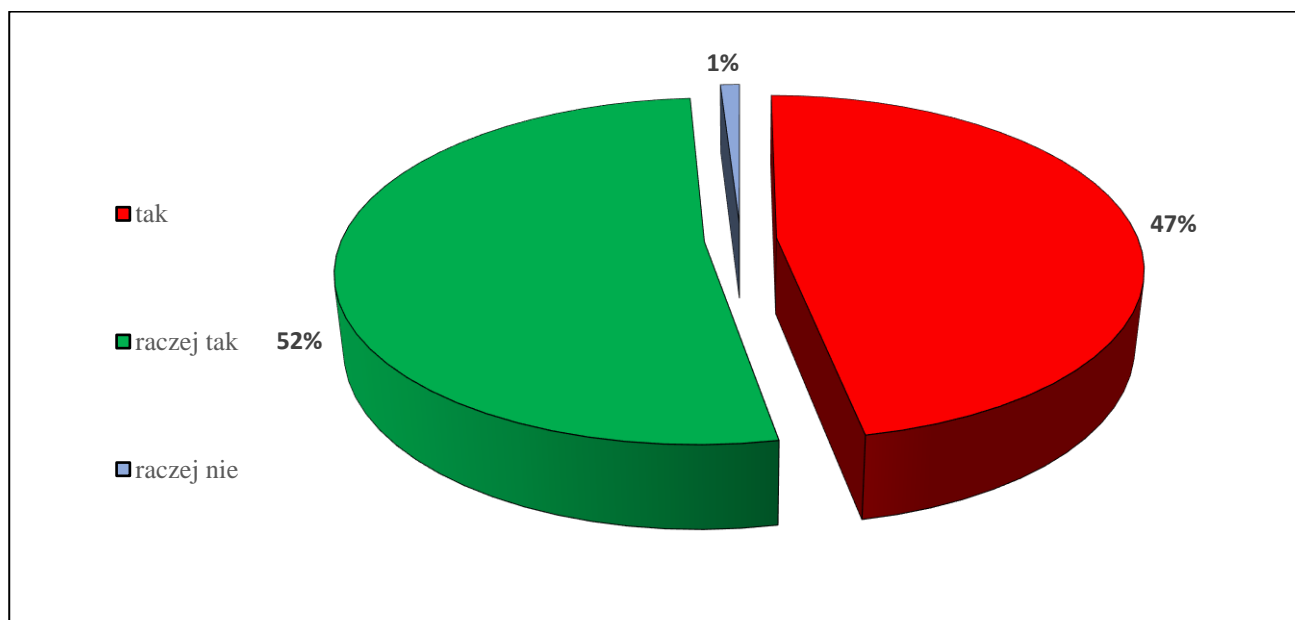
Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia ofertę gminy w zakresie sportu i rekreacji?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

W badaniu poruszono także kwestię poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Prawie wszyscy ankietowani stwierdzili, że w miejscu zamieszkania czują się bezpiecznie lub raczej bezpiecznie. 1% badanych w ankiecie zaznaczyło opcję „raczej nie”. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 9. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

Podczas badań ankietowych respondenci identyfikowali również instytucje działające w gminie, które mogą w największym stopniu przyczynić się do złagodzenia bądź rozwiązania problemów rodzin i dzieci. W pierwszej kolejności zaliczono do nich: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także placówki oświatowe z pedagogami szkolnymi i Ośrodek Zdrowia. W dalszej kolejności wskazano na rolę Kościoła, Gminnej Biblioteki Publicznej oraz psychologa.

W ankiecie znalazło się pytanie pozwalające badanym wskazać działania, jakie należałoby podjąć w gminie w celu poprawy funkcjonowania rodzin. Odpowiadając, ankietowani szczególny nacisk położyli na konieczność poprawy oferty ochrony zdrowia, poprawy funkcjonowania komunikacji na terenie gminy i ulepszenia dostępu do Internetu – światłowód. Ankietowani postulowali dalszy rozwój bazy kulturalnej, stworzenie świetlicy dla dzieci i młodzieży, a także obiektu sportowego dostępnych również w godzinach popołudniowych i w weekendy. Wskazywali na zintensyfikowanie działań edukacyjnych, profilaktycznych w obszarze uzależnień. Według niektórych ankietowanych należy zwiększyć monitoring celowości wydatkowanych świadczeń 500+.

W sondażu poruszono także kwestię działań, jakie należałoby podjąć w gminie w celu poprawy sytuacji dzieci i młodzieży. W odpowiedzi ponownie wymieniano najczęściej utworzenie

światlicy, zbudowanie światłowodu oraz profilaktykę dotyczącą uzależnień. Powtarzały się wskazania rozwoju bazy sportowo-rekreacyjnej (hala sportowa, siłownia), wzbogacenie oferty Gminnej Biblioteki Publicznej, Zdaniem respondentów należy organizować kolonie oraz zachęcać młodzież do większej aktywności fizycznej.

Uczestnicy badania mieli także możliwość podzielenia się uwagami dotyczącymi sytuacji rodzin i dzieci zamieszkujących w gminie. Według ankietowanych w rodzinach dysfunkcyjnych największym problemem jest nieodpowiednie wypełnianie przez rodziców funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Niektórzy wskazali, że w gminie mieszkańcy mają słaby dostęp do ofert kultury.

5. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Przedstawiona poniższa analiza została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu gminy, a jej przedmiotem stały się następujące obszary:

1. rodzina, dziecko i młodzież, przemoc w rodzinie;
2. zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne;
3. kapitał społeczny;
4. kondycja rodzin.

OBSZAR PROBLEMOWY 1. RODZINA, DZIECKO I MŁODZIEŻ, PRZEMOC W RODZINIE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie ▪ podejmowanie działań na rzecz dysfunkcyjnych rodzin ▪ zapewnienie przez gminę rodzinom dysfunkcyjnym wsparcia asystenta rodziny ▪ praca socjalna pracowników socjalnych GOPS ▪ informowanie o możliwych formach wsparcia, w tym poradnictwa specjalistycznego, gdy rodzina wymaga tej formy wsparcia ▪ analizowanie potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci ▪ monitorowanie zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3 i na opiekę przedszkolną ▪ dysponowanie przez szkolnictwo w gminie bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak na terenie gminy placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (jak np. świetlica środowiskowa) ▪ brak na terenie gminy obiektu sportowego dostępnego w godzinach popołudniowych oraz w weekendy ▪ brak światłowodu we wszystkich miejscowościach gminy ▪ słaba sieć połączeń autobusowych na terenie gminy ▪ brak dużych zakładów tworzących nowe miejsca pracy

<ul style="list-style-type: none"> ▪ realizacja projektów i działań na rzecz poprawy jakości edukacji w gminie, w tym: wyposażenie pracowni szkolnych, internet dla mieszkańców, dziecięca akademia przyszłości – wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez dodatkowe zajęcia pozalekcyjne ▪ dostępne place zabaw oraz obiekty rekreacyjno-sportowe ▪ działalność kulturowa Gminnej Biblioteki Publicznej oraz placówek oświatowych ▪ zapewnienie opieki dzieciom w świetlicach szkolnych ▪ zapewnienie w placówkach oświatowych dożywiania dzieci ▪ odpowiednio przygotowana kadra do pracy w GOPS i pozostałych jednostkach gminy ▪ odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie ▪ prowadzenie poradnictwa i podejmowanie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy ▪ podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przemocy w rodzinie ▪ współpraca instytucji działających na terenie gminy zaangażowanych w udzielanie wsparcia rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi ▪ wypracowane mechanizmy identyfikowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ niezwiększająca się liczba rodzin dysfunkcyjnych ▪ niezwiększająca się liczba osób samotnie wychowujących dzieci ▪ niezwiększająca się liczba osób korzystających z pomocy społecznej ▪ zaspokajająca potrzeby mieszkańców oferta w zakresie opieki żłobkowej i przedszkolnej ▪ sytuacja finansowa gminy pozwalająca na zaspokojenie potrzeb w zakresie edukacji, kultury i sportu ▪ sytuacja finansowa gminy pozwalająca na utrzymanie stołówki gminnej i dofinansowywanie posiłków dla uczniów w placówkach oświatowych na terenie gminy ▪ sytuacja finansowa gminy pozwalająca na utrzymanie zatrudnienia asystenta rodziny ▪ dostosowana do potrzeb liczebność i fachowość kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin ▪ stale rosnące zapotrzebowanie na wsparcie asystenta rodziny ▪ wzrastająca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego ▪ ograniczenia w pracy i nauce zdalnej z powodu braku światłowodu ▪ pasywny tryb spędzania czasu wolnego najmłodszych mieszkańców gminy ▪ negatywny wpływ mediów na dzieci i młodzież ▪ brak na terenie gminy organizacji pozarządowych zajmujących się problemami rodzin

<ul style="list-style-type: none"> ▪ niezwiększająca się liczba przypadków przemocy w rodzinie ▪ zmniejszenie społecznego przyzwolenia na stosowanie przemocy w rodzinie ▪ zapewnienie miejsc w ośrodkach wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie ▪ kierowanie sprawców przemocy na terapię oraz udział w programach korekcyjno-kompensacyjnych ▪ w pełni zidentyfikowanie rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, co umożliwi szybkie udzielenie pomocy adekwatnej do potrzeb 	
<p>OBSZAR PROBLEMOWY 2. ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE</p>	
<p>mocne strony</p>	<p>słabe strony</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ podejmowanie przez samorząd gminy inicjatyw na rzecz ochrony środowiska naturalnego ▪ działania GKRPA ▪ praca socjalna pracowników socjalnych GOPS ▪ możliwość skorzystania z pomocy terapeuty będącego członkiem GKRPA ▪ informowanie rodzin dotkniętych problemami uzależnień o możliwych formach wsparcia, w tym dostępu do pomocy psychologicznej i prawnej ▪ monitorowanie i diagnozowanie problemu spożywania alkoholu i narkotyków przez nieletnich ▪ odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi ▪ prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w zakresie uzależnień wśród dzieci i młodzieży ▪ prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych propagujących zdrowy styl życia ▪ propagowanie przez placówki oświatowe ruchu dzieci i młodzieży, np. poprzez SKS-y ▪ realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym ▪ prowadzenie działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niezaspokajająca potrzeb mieszkańców oferta w zakresie opieki zdrowotnej ▪ niewielka liczba osób podejmujących leczenie ▪ niechęć osób uzależnionych do podjęcia kroków w kierunku wyjścia z nałogu

<p>inwestycji mających na celu podniesienie bezpieczeństwa na drodze</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ realizacja programów profilaktycznych 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ wzrost zainteresowania mieszkańców zdrowym trybem życia ▪ odpowiednia do aktualnych potrzeb liczba osób pracujących z osobami uzależnionymi ▪ wzrost świadomości dzieci i młodzieży na temat zagrożeń uzależnieniami ▪ niezwiększające się zagrożenie przestępczością nieletnich ▪ stale rosnący poziom bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz poziom bezpieczeństwa na drodze ▪ widoczne efekty działań terapeutycznych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niewystarczające zabezpieczenie finansowe i lokalowe prawidłowego dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii ▪ stale rosnąca potrzeba poszerzenia zakresu świadczeń medycznych dostępnych w gminie ▪ zwiększająca się liczb osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia, szczególnie psychologicznego i prawnego ▪ wzrost liczby nieletnich sięgających po alkohol i narkotyki
OBSZAR PROBLEMOWY 3. KAPITAŁ SPOŁECZNY	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zachęcanie mieszkańców przez samorząd gminy do podejmowania inicjatyw lokalnych oraz informowanie o podejmowanych działaniach ▪ prowadzenie działań zmierzających do podnoszenia atrakcyjności ofert kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców ▪ podejmowanie działań zmierzających do integracji społeczności lokalnej ▪ działalność Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów, Kół Gospodyń Wiejskich Młodzieżowej Orkiestry Dętej, Ochotniczych Straży Pożarnych ▪ organizowanie imprez adresowanych dla mieszkańców (dożynki, pikniki rodzinne, spotkania przy muzyce) ▪ prowadzenie działań w celu pozyskiwania dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej ▪ podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników pomocy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nieprowadzenie działań w zakresie propagowania i inicjowania wolontariatu ▪ niepełne wykorzystanie środków zewnętrznych (programy, projekty) ze względu na niewystarczające środki finansowe gminy na poniesienie wkładu własnego ▪ odpływ młodych, wykształconych osób z terenu gminy
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ potencjał gminy zapewniający jej rozwój oraz umożliwiający odczuwalny wzrost jakości i poziomu życia mieszkańców ▪ stale rosnąca liczba inicjatyw lokalnych podejmowane na terenie gminy ▪ wzrastająca liczba osób korzystających z oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak zainteresowania mieszkańców działalnością w organizacjach pozarządowych ▪ niemalejące zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej ▪ niedostosowanie do aktualnych potrzeb liczebności kadr pomocowych ▪ brak zainteresowania mieszkańców gminy działalnością wolontarystyczną

<ul style="list-style-type: none"> ▪ zmniejszając się liczba osób zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją ▪ rozwój integracji społeczności lokalnej ▪ dysponowanie przez gminę środkami zewnętrznymi umożliwiającymi skuteczniejszą realizację zadań 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niewystarczające możliwości gminy pozwalające na finansowanie świadczeń z pomocy społecznej oraz utworzenie placówek pomocy społecznej
OBSZAR PROBLEMOWY 4. KONDYCJA RODZIN	
mocne strony służące poprawie kondycji rodzin	słabe strony mające wpływ na kondycję rodzin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i GKRPA ▪ dobra baza dydaktyczna istniejącego szkolnictwa ▪ udzielanie wsparcia w formie asystenta rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak organizacji pozarządowych zajmujących się problemami rodzin ▪ brak psychologa na terenie gminy
szanse służące poprawie kondycji rodzin	zagrożenia mające wpływ na kondycję rodzin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ niewzrastająca liczba rodzin dysfunkcyjnych ▪ fachowa kadra pracująca z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wzrastająca skala problemów rzutujących na prawidłowe funkcjonowanie rodzin w gminie ▪ wzrastająca skala problemów psychologicznych osób mających utrudniony dostęp do usług psychologa poza terenem gminy ▪ stale rosnące zapotrzebowanie na wsparcie asystenta rodziny

Analiza uwarunkowań dla obszaru **rodzina, dziecko i młodzież, przemoc w rodzinie** wskazuje na zdecydowaną przewagę mocnych stron, którymi są głównie: analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie oraz osób samotnie wychowujących dzieci, informowanie o możliwych formach wsparcia, w tym poradnictwa specjalistycznego, gdy rodzina wymaga tej formy wsparcia, zapewnienie przez gminę rodzinom dysfunkcyjnym wsparcia asystenta rodziny, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i podejmowanie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, monitorowanie zapotrzebowania na opiekę na dziećmi do lat 3 i na opiekę przedszkolną oraz dysponowanie przez szkolnictwo w gminie bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów.

Dostrzegane mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie mogą jednak przesłonić ciężaru gatunkowego słabych stron i zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć, realizując cele strategiczne. Brak placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin, stale rosnące zapotrzebowanie na wsparcie asystenta rodziny, wzrastająca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci

poradnictwa specjalistycznego – to kwestie, które należy uwzględnić w pierwszej kolejności w programowaniu działań w tym obszarze.

Analiza uwarunkowań dla obszaru **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne** uwypukliła zagrożenia – niewystarczające zabezpieczenie finansowe i lokalowe prawidłowego dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii, stale rosnąca potrzeba poszerzenia zakresu świadczeń medycznych dostępnych w gminie, zwiększająca się liczb osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia, szczególnie psychologicznego i prawnego. Mimo zauważanych mocnych stron oraz dostrzegania szans (wzrost zainteresowania mieszkańców zdrowym trybem życia, odpowiednia do aktualnych potrzeb liczba osób pracujących z osobami uzależnionymi, wzrost świadomości dzieci i młodzieży na temat zagrożeń uzależnieniami, niezwiększające się zagrożenie przestępczością nieletnich, stale rosnący poziom bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz poziom bezpieczeństwa na drodze, widoczne efekty działań terapeutycznych), wskazane zagrożenia mogą rzutować na osiągnięcie założeń programowych.

Analiza uwarunkowań dla obszaru **kapitał społeczny** zwraca uwagę m. in. na takie kwestie jak: niedostosowanie do aktualnych potrzeb liczebności kadr pomocowych, brak zainteresowania mieszkańców gminy działalnością wolontarystyczną, niewystarczające możliwości gminy pozwalające na finansowanie świadczeń z pomocy społecznej oraz utworzenie placówek pomocy społecznej. Z kolei po stronie szans odnajdujemy potencjał gminy zapewniający jej rozwój oraz umożliwiający odczuwalny wzrost jakości i poziomu życia mieszkańców, zmniejszając się liczba osób zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją, rozwój integracji społeczności lokalnej oraz dysponowanie przez gminę środkami zewnętrznymi umożliwiającymi skuteczniejszą realizację zadań.

Należy także zwrócić uwagę na mocne strony dostrzegane w tym obszarze, jak zachęcanie mieszkańców przez samorząd gminy do podejmowania inicjatyw lokalnych, prowadzenie działań zmierzających do podnoszenia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców, podejmowanie działań zmierzających do integracji społeczności lokalnej, podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników pomocy społecznej, co z pewnością może mieć zasadniczy wpływ na postęp we wdrażaniu założeń programowych w tym obszarze.

W obszarze **kondycja rodzin** zaakcentowane zostały mocne strony, jak: funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, dobra baza dydaktyczna istniejącego szkolnictwa czy udzielanie wsparcia w formie asystenta rodziny oraz dostrzegane szanse, jakimi są: niewzrastająca liczba rodzin dysfunkcyjnych i fachowa kadra pracująca z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie. Nie można jednak zapominać o zagrożeniach i słabych stronach. Niepokoić powinna zwłaszcza wzrastająca

skala problemów rzutujących na prawidłowe funkcjonowanie rodzin w gminie oraz stale rosnące zapotrzebowanie na wsparcie asystenta rodziny.

6. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEGO PROGRAMU

Zrealizowane działania wyznaczone w ramach programu na lata 2019-2021:

- zabezpieczono materialnie i finansowo rodziny z dziećmi (świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia 500+, stypendia szkolne o charakterze socjalnym) – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Urząd Gminy;
- prowadzono prace socjalną, aktywizację społeczno-zawodową i dożywianie dzieci – GOPS;
- współpraca instytucji i podmiotów z terenu gminy Miastków Kościelny zaangażowanych w udzielanie wsparcia rodzinom – GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, Policja;
- udzielana była pomoc rodzinom z problemem alkoholowym oraz doznającym przemocy - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny;
- profilaktyka dla dzieci i młodzieży – placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zadowalający poziom działalności edukacyjno-wychowawczej placówek oświatowych, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne świadczone przez pedagogów szkolnych;
- działalność charytatywna Zespołu Parafialnego CARITAS przy Parafii w Miastkowie Kościelnym; ponadto
- zatrudniono asystenta rodziny – GOPS.

Przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować podczas wdrażania programu na lata 2019-2021:

- organizacja wypoczynku letniego połączonego z profilaktyką;
- zadowalającego poziomu działalności w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.

Trudności napotkane przy wdrażaniu programu na lata 2019-2021:

- niedobór środków na większy zakres profilaktyki;
- epidemia COVID-19 w 2020 r. i w 2021 r.

IV. DZIAŁANIA PROGRAMOWE

1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

W gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Miastków Kościelny na lata 2022-2024 wyznaczono cel główny:

**Poprawa kondycji i jakości życia rodzin zamieszkujących
w gminie Miastków Kościelny poprzez rozwijanie systemu wsparcia
sprzyjającemu prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny.**

2. CELE OPERACYJNE PROGRAMU I DZIAŁANIA

CEL OPERACYJNY 1. PODNOSZENIE JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH NA RZECZ WSPIERANIA RODZINY Termin realizacji 2022-2024			
Działania	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Monitorowanie warunków życia, potrzeb i dysfunkcji rodzin zamieszkujących w gminie	UG RG GOPS GKRPA ZI placówki oświatowe Policja Ośrodek Zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba rodzin korzystających z pomocy z uwzględnieniem przyczyn ▪ liczba rodzin objętych pracą socjalną ▪ liczba rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zmniejszenie liczby rodzin wymagających wsparcia poprzez odpowiednio wczesne zapobieganie pojawiającym się problemom ▪ poprawa sytuacji rodzin
Udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	UG GOPS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba osób objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej ▪ liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego ▪ liczba rodzin i uczniów korzystających z pomocy materialnej dla uczniów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawa bezpieczeństwa socjalnego rodzin
Aktywizacja zawodowa członków rodzin dotkniętych bezrobociem	GOPS PUP UG	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba osób bezrobotnych z terenu gminy ▪ liczba mieszkańców gminy objętych przez PUP różnymi formami wsparcia ▪ liczba osób i rodzin, którym udzielono pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zmniejszenie poziomu bezrobocia w gminie ▪ poprawa funkcjonowania rodzin w sferze socjalno-bytowej

		społecznej z powodu bezrobocia	
Zapewnienie rodzinom dostępności do poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego i prawnego	GOPS UG PCPR PK PPP Starostwo Powiatowe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba osób i rodzin objętych wsparciem ▪ liczba udzielonych porad ▪ liczba osób i rodzin kierowanych przez pracowników socjalnych do specjalistów (np. psychologów, prawników) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawa funkcjonowania rodzin wymagających wsparcia ▪ poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
Wspieranie osób samotnie wychowujących dzieci oraz rodzin wielodzietnych	UG RG GOPS placówki oświatowe Kościoł	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba rodzin niepełnych na terenie gminy objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego ▪ rodzaj podejmowanych działań mających na celu wsparcie osób samotnie wychowujących dzieci ▪ liczba wydanych Kart Dużej Rodziny ▪ liczba dzieci w rodzinach korzystających z Karty Dużej Rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawa bezpieczeństwa socjalnego osób samotnie wychowujących dzieci ▪ podniesienie jakości życia i komfortu osób samotnie wychowujących dzieci ▪ zapewnienie dzieciom wychowującym się w rodzinach niepełnych równych szans życiowych ▪ przeciwdziałanie marginalizacji osób samotnie wychowujących dzieci
Poprawa warunków i wzmocnienie funkcjonowania rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnościami	UG RG GOPS PCPR PPP placówki oświatowe Kościoł	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnością ▪ liczba dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podniesienie jakości życia i komfortu rodzin wychowujących niepełnosprawne dzieci ▪ zapewnienie dzieciom niepełnosprawnym równych szans życiowych ▪ przeciwdziałania marginalizacji rodzin i dzieci
CEL OPERACYJNY 2. WSPIERANIE ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY Termin realizacji 2022-2024			
Działania	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną w gminie oraz opiekę dla dzieci do lat 3	UG RG GOPS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym ▪ liczba dzieci objętych wychowaniem w żłobku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawa funkcjonowania rodzin z małymi dziećmi
Zabezpieczenie potrzeb dzieci i młodzieży z rodzin ubogich oraz zapewnienie im dostępu do alternatywnych form	UG RG GOPS placówki oświatowe światlice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba dzieci objętych wsparciem ▪ liczba i rodzaj podjętych działań 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyrównywanie szans ▪ ochrona przed uzależnieniami od mediów

spędzania czasu wolnego	GBP kluby sportowe		▪ przeciwdziałania marginalizacji rodzin i dzieci
Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami indywidualnego wsparcia w celu umożliwienia im realizacji prawa do kształcenia	UG placówki oświatowe	▪ liczba uczniów objętych indywidualnym nauczaniem ▪ liczba godzin	▪ wyrównywanie szans edukacyjnych ▪ podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży
Realizowanie programów profilaktycznych, wspierających wychowanie dzieci i młodzieży	placówki oświatowe GKRPA GOPS PPP	▪ liczba i rodzaj programów ▪ liczba uczestników	▪ kształtowanie prawidłowych postaw życiowych ▪ eliminowanie niekorzystnych zjawisk mających wpływ na rozwój dzieci i młodzieży
Wspieranie uczniów uzdolnionych	placówki oświatowe UG RG	▪ liczba uczniów ▪ rodzaj wsparcia (nagrody, wyróżnienia) ▪ rodzaj i ilość pomocy (np. dodatkowe zajęcia)	▪ motywowanie do zdobywania wiedzy ▪ wzmacnianie wizerunku lokalnej oświaty i samorządu
Realizowanie działań artystyczno-kulturalnych oraz sportowych adresowanych do dzieci i młodzieży	UG RG GBP placówki oświatowe kluby sportowe	▪ liczba i rodzaj podjętych działań ▪ liczba uczestników	▪ poprawa atrakcyjności oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej ▪ poszerzenie możliwości spędzania wolnego czasu ▪ integrowanie społeczności lokalnej ▪ stwarzanie warunków do rozwoju zainteresowań
Realizowanie projektów na rzecz dzieci i młodzieży współfinansowanych z funduszy zewnętrznych	UG GOPS GBP placówki oświatowe kluby sportowe	▪ liczba realizowanych projektów ▪ liczba uczestników	▪ poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania
Popularyzowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży, szerzenie postaw filantropijnych	placówki oświatowe GBP GOPS Kościół Zespół Parafialny CARITAS	▪ liczba i rodzaj zrealizowanych działań ▪ liczba wolontariuszy i dzieci / młodzieży zaangażowanych w działania filantropijne	▪ wzmacnianie kompetencji społecznych oraz solidarności społecznej ▪ poprawa funkcjonowania osób i grup, na rzecz których podejmowany jest wolontariat
CEL OPERACYJNY 3. POMOC RODZINOM W KRYZYSIE, PRZECIWDZIAŁANIE NIEKORZYSTNYM ZJAWISKOM ZAGRAŻAJĄCYM PRAWIDŁOWEMU FUNKCJONOWANIU RODZINY Termin realizacji 2022-2024			
Działania	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Promowanie wzoru rodziny prawidłowo wypełniającej swoje	GOPS UG GBP	▪ liczba i rodzaj podjętych działań	▪ zwiększenie kompetencji rodzinnych

funkcje, edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich	PCPR placówki oświatowe PPP Kościół	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba osób objętych działaniami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawa i umocnienie wizerunku rodziny ▪ zmiana stereotypów na temat ról, jakie mają do spełnienia członkowie rodziny
Wzmacnianie więzi rodzinnych i pokoleniowych, m.in. poprzez organizowanie pikników rodzinnych, imprez integracyjnych	UG RG GOPS placówki oświatowe GBP Świetlice Kościół	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba imprez ▪ liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wzmocnienie więzi rodzinnych i społecznych ▪ budowa dialogu międzypokoleniowego ▪ wzmocnienie poczucia przynależności do społeczności lokalnej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym ▪ integrowanie społeczności lokalnej
Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jej skutkom oraz działań interwencyjnych	ZI GKRPA GOPS PK Policja placówki oświatowe PCPR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba procedur Niebieskich Kart ▪ liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapewnienie bezpieczeństwa osobom i rodzinom dotkniętym przemocą ▪ poprawa komfortu funkcjonowania rodzin
Podejmowanie przedsięwzięć o charakterze edukacyjno-informacyjnym na temat uzależnień	GKRPA GOPS ZI PK UG placówki oświatowe Ośrodek Zdrowia Policja PCPR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba i rodzaj działań ▪ liczba i kategoria adresatów i uczestników objętych działaniami ▪ liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu lub narkomanii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ograniczanie i eliminowanie niekorzystnych zjawisk z życia społeczności lokalnej ▪ kształtowanie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży ▪ pożądane zmiany wrażliwości społecznej i postaw życiowych ▪ poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin
Prowadzenie pracy z rodzicami biologicznymi w sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej	GOPS UG PCPR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba opracowanych planów pracy z rodzicami biologicznymi przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego ▪ liczba dzieci przebywający w pieczy zastępczej ▪ wysokość środków poniesionych przez gminę na częściowe pokrycie pobytu dzieci w pieczy zastępczej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawa funkcjonowania dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej ▪ przywrócenie właściwych relacji w rodzinach, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej
Zatrudnianie asystenta rodziny	GOPS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba asystentów rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ budowa dialogu między członkami rodzin ▪ zwiększenie kompetencji opiekuńczo-

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba rodzin i dzieci objętych wsparciem asystenta ▪ okres współpracy rodzin z asystentem rodziny 	<p>wychowawczych rodziców</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrona przed umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej
<p>CEL OPERACYJNY 4. ZAPEWNIENIE RODZINOM I DZIECIOM BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO I PUBLICZNEGO Termin realizacji 2022-2024</p>			
Działania	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Promowanie wśród rodzin, dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia	UG RG Ośrodek Zdrowia placówki oświatowe GBP PPP kluby sportowe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba i rodzaj działań ▪ liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podwyższenie poziomu świadomości o wpływie stylu życia na stan zdrowia ▪ poprawa kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży
Przeprowadzanie badań stanu zdrowia dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy	Ośrodek Zdrowia placówki oświatowe UG RG	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba zorganizowanych badań ▪ liczba osób objętych badaniami stanu zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ możliwość szybszego reagowania na zagrożenia mające wpływ na stan zdrowia ▪ poprawa kondycji zdrowotnej
Realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie	placówki oświatowe GKRPA ZI GOPS PPP Policja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba zajęć ▪ liczba uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podwyższenie świadomości dzieci i młodzieży na temat wpływu uzależnień na zdrowie i życie człowieka <ul style="list-style-type: none"> ▪ poszerzenie wiedzy o negatywnym wpływie przestępczości na życie społeczne ▪ budzenie wrażliwości na kwestie agresji i przemocy ▪ uczenie umiejętności zachowań w sytuacjach kryzysowych ▪ budowa pozytywnych wzorców zachowań w grupie rówieśniczej i w otoczeniu rodzinnym
Podejmowanie działań edukacyjno-informacyjnych wśród rodziców w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży oraz przeciwdziałania patologiom	placówki oświatowe PPP Policja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba i rodzaj podjętych działań ▪ liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży ▪ wzrost świadomości rodziców na temat zagrożeń
Współpraca z Policją w zakresie monitorowania i patrolowania obszarów	UG RG Policja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba i rodzaj podjętych działań 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży

gminy, w których mogą się kumulować zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców		<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba podjętych interwencji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ eliminowanie potencjalnych zagrożeń mających wpływ na jakość życia mieszkańców ▪ wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców
Podjmowanie na terenie gminy przedsięwzięć o charakterze edukacyjno-informacyjnym na temat przestępczości i jej skutków	ZI GKRPA GOPS UG Policja placówki oświatowe GBP	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba i rodzaj podjętych działań ▪ liczba i kategoria adresatów i uczestników objętych działaniami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ograniczanie i eliminowanie niekorzystnych zjawisk z życia społeczności lokalnej ▪ kształtowanie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży ▪ pożądane zmiany wrażliwości społecznej i postaw życiowych ▪ poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin

CEL OPERACYJNY 5.
PODNOSZENIE KWALIFIKACJI PRACOWNIKÓW INSTYTUCJI
WSPIERAJACYCH RODZINĘ I DZIECI,
INTEGROWANIE I DOSKONALENIE SYSTEMU WSPARCIA RODZIN
Termin realizacji 2022-2024

Działania	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Doskonalenie wiedzy i umiejętności kadr pracujących z rodziną	GOPS UG GKRPA ZI placówki oświatowe Policja PCPR PPP	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba i rodzaj odbytych szkoleń 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podwyższenie poziomu wiedzy i kompetencji pracowników, członków ZI, GKRPA ▪ podwyższenie skuteczności świadczonej pomocy ▪ poprawa funkcjonowania rodzin i dzieci objętych wsparciem
Rozwijanie współpracy jednostek organizacyjnych gminy, GKRPA, ZI, placówki ochrony zdrowia, Policji w celu integrowania działań podejmowanych na rzecz rodziny i dziecka w gminie	UG GOPS GKRPA ZI placówki oświatowe Policja Ośrodek Zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba spotkań poszczególnych podmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawa efektywności wsparcia rodzin i dzieci w gminie ▪ skuteczniejsze motywowanie do zmiany w rodzinach przeżywających trudności ▪ wzrost poczucia bezpieczeństwa w rodzinach dotkniętych problemami

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawa kondycji i jakości funkcjonowania rodzin ▪ wzmacnianie potencjału rodzin
Rozwijanie i doskonalenie współpracy z Prokuraturą Rejonową, Sadem Rejonowym, PCPR, Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi	UG GOPS ZI GKRPA placówki oświatowe Prokuratura Sad Rejonowy z kuratorami PCPR PPP	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rodzaj i liczba podjętych działań 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawa jakości i efektywności wsparcia adresowanego do rodzin i dzieci z terenu gminy ▪ szybsze reagowanie na zagrożenia wpływające na prawidłowe funkcjonowanie rodzin i dzieci z terenu gminy
Kontynuowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego	UG podmioty, których przedstawiciele wchodzi w skład ZI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba członków ZI i podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład ZI ▪ liczba procedur Niebieskich Kart 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przeciwdziałanie i zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie ▪ poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych i zagrożonych przemocą
Budowanie sieci wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez realizację wspólnych działań z lokalnym otoczeniem społecznym, instytucjami i partnerami lokalnymi oraz ponadlokalnymi	UG RG GOPS GKRPA ZI placówki oświatowe kluby sportowe GBP Kościół Koła Gospodyń Wiejskich Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Świetlice Ochotnicze Straże Pożarne Młodzieżowa Orkiestra Dęta PCPR Policja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rodzaj i liczba podjętych działań 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawa jakości i efektywności wsparcia adresowanego do rodzin i dzieci

Legenda

UG – Urząd Gminy
RG – Rada Gminy
GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
GBP – Gminna Biblioteka Publiczna
ZI – Zespół Interdyscyplinarny
GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
PPP – Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna
PK – Punkt Konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie
PUP – Powiatowy Urząd Pracy

V. REALIZACJA PROGRAMU

Koordynatorem Programu będzie Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Podmiotami działającymi na terenie gminy odpowiedzialnymi za realizację Programu będą: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, Gminna Biblioteka Publiczna, Policja, Samodzielny Publiczny Ośrodek Zdrowia. Partnerami w realizacji działań będą: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwo Powiatowe, Powiatowy Urząd Pracy, ośrodki leczenia uzależnień, placówki ochrony zdrowia, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Prokuratura Rejonowa, Sad Rejonowy. Kuratorzy sądowi, świetlice, Kościół i społeczność lokalna.

VI. FINANSOWANIE

Źródłami finansowania działań wyznaczonych w Programie będą: budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m. in. fundusze Unii Europejskie, inne programy, środki pozyskane od sponsorów indywidualnych.

VII. MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitoring Programu będzie prowadzony z wykorzystaniem informacji oraz danych ze sprawozdań dostępnych na poziomie gminy, uzyskiwanych od podmiotów i partnerów uczestniczących w realizacji zadań. Celem monitoringu będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia rozbieżności między założeniami a rezultatami, założenia będą weryfikowane i dostosowywane do potrzeb grupy celowej. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Sprawozdanie roczne z realizacji działań z zakresu wspierania rodziny Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przedkłada do końca marca danego roku kalendarzowego za rok poprzedni - zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.